липень-серпень 2002
July - August 2002

ПРОМІНЬ
Promin

Союз Українок Канади

ПРОМІНЬ
РІК XXXXII ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 6
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія:
Соня Бейзик
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щерблюк
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@primus.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXXII JULY-AUGUST No. 6

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Sonja Bejzyk
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
Telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Sushko
telephone 905-641-2797

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00

The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ
CONTENTS

1 Редакційна .... Editorial

2 Відродження України .... Rebirth of Ukraine

5 Літо на Україні .... Summer in Ukraine

6 Духовість .... Spirituality

10 Мистецтво .... About the Arts

14 Нашим Дітям .... For our Children

17 Життя і культура .... Life and Culture

19 Громадська Хроніка .... Community Events

27 Квіти незабутнім .... In Memoriam

34 Куховарські приписи .... Recipes

37 Пресовий фонд .... Press Fund

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

Front Cover:
<Teaching Ukrainian Embroidery>,
by William Kurelek.
UWAC Collection
Back Cover:
<Ukrainian Embroidery Designs and Stitches>,
Published by UWAC

Союзу Українок Канади / Ukrainian Women's Association of Canada

National Office :
9 St. John's Avenue ,
Winnipeg MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630
Fax: 204-582-5241

Editorial
Редакційна

Україна пишається багатим скарбом народного мистецтва, яке сягає в далеку давнину. Історичні події, різногороду впливи та сама природа мали колосальний вплив на орнамент і символіку яка оздоблює ручне мистецтво - кераміку, тканину, графіку, деворізьбу, вишивку і.т.п. Ці чудові вироби прикрашують наші доми і виставляються в наших музеях. Саме це доказує, що ми пишаємося цим історичним багатством наших предків

В цей час відчувається відродження зацікавленням цієї спадщини, яка з роду в рід передається для увіковічнення. І ось приклад картини Василя Курилика, на окладинці цього журналу - „Мати научає своє дитя вишивати". Ця чудова зворушлива картина, має глибоке значення. Окрім того, що таким чином наближується мати з дитиною, це має неперевершене значення для нашої майбутності.

Отож, користаймо з цієї природної нагоди. Передаваймо своїм дітям і внукам свою любов і пошану до багатства українського народного мистецтва - уміння виконати і історичне значення. На цю тему писав Микола Реріх, ось так:

„Стільки забутих істин приховано в давніх символах. Вони можуть ожити знову, якщо вивчатимемо їх самовідано".

З найкращими побажаннями приємного навчання,

Орися Сушко

Summer is the season of weddings. In this month's issue of Promin, Fr. Stanley Harakas takes a close look at the verses that are read at every Orthodox wedding ceremony: *"Wives, be subject to your husbands, as you are to the Lord...."* (Ephesians 5:22-25, 31-33 - see page 7). In his wise analysis, Fr. Harakas reminds us that although this passage often provokes mixed reactions, it is in fact an accurate roadmap for the way in which the Lord intended us to live as man and wife in His holy name. I'm sure that many can remember a certain hush run through the congregation during many a wedding ceremony when those verses were spoken. Is it not discouraging that the very words which St. Paul was inspired to give us for our own joy, we see mocked by so many every day? It is also discouraging to watch the sacramental family unit disintegrate in the face of modern society's liberal norms. Statistics tell us that, continuously mocked by a secular evolutionary mentality, the Sacrament of Marriage is becoming less and less sacred all the time.

How do we effectivelly educate our young, up-and-coming Orthodox faithful, that the way the world is, is NOT the way God intended the world to be. How do we explain in a way that they will understand, that God is not pleased with the daily havoc wreaked on the earth -- whether environmental, military, psychological, or otherwise. It is difficult for a child, past the innocence of childhood and entering a confusing, contradictory world, to grasp that they should choose their role models carefully, and that in the 21st century, the Evil One is ever gearing up to fight his holy opponents. It is a question of concern, not only to parents, but to all Orthodox faithful concerned with the longevity of the apostolic tradition. The best strategy, it would seem, is to set the correct example.

In his analysis, Fr. Harakas reminds us that Christian love is "patterned after Christ's love", and expresses that he "[knows] of no better place for the practice of this Christ-like love than in marriage". I hope that both newlyweds and long-time couples alike enjoy this tremendous analysis, and perhaps take a renewed look at the vows which are meant for us as a roadmap toward Christ's perfect love.

"Marriage is more than human. It is a micro-kingdom, a miniature kingdom, which is the little house of the Lord."

St. Clement of Alexandria

Oksana

Відродження України

Одинадцять років тому, неначе вчора, після довгих років поневолення Українці цілого світу радісно вітали появу НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. Ми в діяспорі, хоч фізично далеко, завжди з Україною морально і духово - бо ми всі нащадки нашої матері - України. Ми довгі роки боліли і нетерпеливо чекали на цей історичний момент.

Дорога до здійснення наших мрій була трудна але непохитна. І ще сьогодні, хоч Україна незалежна країна, далі існують перешкоди і різні турботи які стримують або гальмують їй повне відродження.

Тому такі надбудови як Світовий Конгрес Українців, як голос українців в діяспорі пильно слідять за ходом процесу до закріплення повної незалежности.

Ми уважаємо, що буде цікаво нашим читачам довідатися про деякі справи, які в цей час СКУ досліджує. І тому поміщуємо пару офіційних листів від СКУ до уряду в Україні в справах, які в цей час є актуальними.

The declaration of Ukraine's Independence in 1991 guarantees the right to access its rich national resources and provides a foundation for complete economical, societal and spiritual development. The process of this rebirth after centuries of subjucation and oppression will not come easily. There are and will be barriers to the attainment of total independence. As we continue to celebrate the momentous occasion of August 24, 1991 we must be vigilant and respond to arising issues of concern for all Ukrainians in the world.

We have chosen to publish several letter sent to the Ukrainian government by the Ukrainian World Congress on such issues of concern. We anticipate that these will assist in keeping our subscribers abreast of current issues relative to attaining a truly free and independent Ukrainian nation.

Відкритий Лист до Президента України Леоніда Кучми від Президії Світової Наукової Ради при СКУ і Голів Наукових Установ

Вельмишановний Пане Президенте!

Події, які відбуваються останнім часом в Україні, викликають велике занепокоєння в українській громаді Америки, Канади та інших країн світу. Це стосується насамперед плянів широкого відзначення 350-х роковин Переяславської ради 1654 року, яка принесла українському народові довгі роки поневолення.

Не слід забувати, що Переяславська угода була підписана як військовий союз, що перетворився в окупацію України російськими військами. Це було грубим порушенням угоди, рівно ж як і вся пізніша царська політика втручання у внутрішні справи українського народу та його визискування. Царська влада, а після неї і совєтська, свідомо спотворювали зміст Переяславської угоди з метою витворити в українців комплєкс меншовартости „молодшого брата". Складається враження, що ще й сьогодні, в умовах розвитку незалежної Української держави, дехто з вищих представників української влади не позбувся цього комплєксу, і це, на нашу думку, загрожує українській незалежності.

Ми закликаємо Вас, шановний Пане Президенте, і членів створеного Організаційного комітету відмовитись від широкого відзначення Переяславської ради, однієї з чорних дат нашої історії і натомість зробити її критичний розгляд.

Є ще низка інших нерозвязаних питань, які нас тривожать. Найголовнішим є справжній, а не лише офіційний, статус української мови як державної. Вона повинна стати обов'язковою як мова викладання у середніх і вищих школах, в телевізійних програмах, в кіномистецтві, серед державних службовців усіх рівнів.

Шановний Пане Президенте!

Ми вважаємо, що позиція, яку зайняв Український Уряд у цих питаннях, історично не оправдана і не відповідає інтересам українського народу. Ми закликаємо Вас, Пане Президенте, зробити заходи, щоб цю ситуацію змінити.

Проф. д-р Любомир Винар
голова Світової Наукової Раду і президент Українського Історичного Товариства

Проф. д-р Ася Гумецька
заступник голови СНР і президент Української Американської Асоціяції Університетських Професорів

О. проф. д-р Олег Кравченко
заступник голови СНР і президент Української Вільної Академії Наук в Канаді

Проф. д-р Аркадій Жуковський
заступник голови СНР і голова Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі

Проф. д-р Осип Мартинюк
секретар Світової Наукової Ради

Проф. д-р Олекса Біланюк
президент Української Вільної Академії Наук у США

Проф. д-р Дарія Даревич
голова Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді

Проф. д-р Стефан Козак
президент Польської Асоціяції українців, голова Наукового Товариства ім. Шевченка в Польщі

Проф. д-р Дмитро Штогрин
голова Української Науково-Дослідної Програми при Іллінойському університеті

Ukrainian World Congress' Statement on Observance of the Pereyaslav Treaty

In January 1654 in the City of Pereyaslav, Bohdan Khmelnycky convened a Cossack council, summoning the officers' corps from generals to colonels, to ratify the protectorate of the Russian czar. On that day, January 18, the residents of Pereyaslav , the Cossack leadership and Cossacks themselves gathered at the main square and learned of Hetman Khmelnytsky's decision.

Many renowned Ukrainian historians and scholars have concluded that this treaty brought Ukraine no good and much ill. Because of this treaty Ukraine lost its independence and suffered a multitude of wrongs which lasted 337 years - enslavement, deportation and exile, terror, famines, the deprivation of the Ukrainian language. From the start, initially, in czarist Russia, and then the Soviet Union the events of 1654 were portrayed inaccurately and subjectively. Russians refer to the Pereyslav treaty, as the "eternal reunification of Ukraine with Russia." Taras Shevchenko in his "Kobzar" often referred to this decision of Khmelnytsky to create the alliance, calling Khmelnytsky "an irresponsible son." One of many examples may be found in the poem "Subotiv" where Shevchenko wrote:

"And so Bohdan, you abused poor, orphan Ukraine"

Today, in independent Ukraine, we still feel the negative repercussions of this shameful treaty. There is no doubt that because of it, Ukraine lost its independence and was enslaved until 1991.

On March 13 of this year, Ukraine's President Kuchma issued a decree on the "observance of the 350th anniversary of the Pereyaslav Cossack Council of 1654." Volodymyr Lytvyn, who today chairs Ukraine's parliament, was named chair of the Organizing Committee. The "observance" is to include scholarly conferences, round tables, publication of scholarly historical material and airing of television and radio programming. In April of this year, the President of the UWC met with Volodymyr Lytvyn, then chief of the presidential staff and discussed the subject of the presidential decree. Mr. Lytvyn assured the UWC President that the observances will be limited to historical-academic discussion, and, certainly, not an acclamation of the event.

Nonetheless, this presidential decree is a striking example of national irresponsibility. The government of an independent country has decreed to officially observe an event, which resulted in its people's enslavement and loss of statehood. Such events should be studied seriously and learned from - certainly not "observed."

The UWC Secretariat plenary session held on June 1 of this year, decided that the UWC should intervene so that this "observance" become a forum for genuinely objective study of the Pereyaslav Treaty and its long standing and painful results for Ukraine. The UWC through its Scholarly Council plans to publish a monograph on the Pereyaslav Treaty as well as the tragic history that ensued. The UWC will seek to include Ukrainian historians in the diaspora in planned scholarly conferences, round tables, radio and television programs in order to expose this tragic event in Ukraine's history.

The UWC dare not stand on the sidelines when issues of Ukraine's history are addressed. We must exert substantial effort so that future generations of Ukrainians study from history texts, which accurately portray, the past of our people, our accomplishments and longings as well as bright and tragic pages of that past. It is imperative to conclude that the Pereyaslav Treaty was not a "voluntary reunification" but the beginning of a long period of enslavement of Ukraine by Russia. The UWC urges all Ukrainian scholarly societies and institutions, as well as Ukrainian historians in the diaspora to join in this process. Only in this manner, through dynamic and informed participation, will we succeed in healing our nation's wounds, which, unfortunately, will be reopened inevitably as a result of this "observance".

May all our Ukrainian people recognize "whose truth, whose pain and whose children we areв"

For the Secretariat Presidium of the Ukrainian World Congress

Askold S. Lozynskyj, President
Victor Pedenko, Secretary General

Заява Світового Конґресу Українців (СКУ) щодо березневих виборів в Україні - Участь громадян України перебуваючих у діяспорі

На день проголошення незалежности України, 24 серпня 1991 року, населення України начисляло около 52 міл. людей. Згідно з останнім переписом населення у грудні 2001 року, населення України начисляє 48.4 міл. Частина цього надзвичайного зменшення це незаперечний факт, що смертість перевищує породи. Одначе більша половина це виїзд громадян України на постійне проживання за кордоном, а в більшості на заробітки. Для прикладу наведемо Португалію де на день незалежности перебувало чи проживали одиниці з України, а сьогодні знаходяться приблизно 200 тисяч її громадян.

Підчас процесу виборів до ВРУ у березні ц.р. СКУ запримітив, що у виборнчому законі України зазначено, що право голосу на виборах народних депутатів України має громадянин України, який проживає або перебуває в період проведення виборів за межами України на законних підставах. Тому, що таке визначення можна різно розуміти, СКУ направив листа до Центральної Виборчої Комісії (ЦВК) України вказуючи на тлумачення, що громадянин України який, маючи дійсний український паспорт, перебуваючи чи проживаючи за кордоном - незалежно від свого правового статусу у даній країні зберігає право голосу. Питання чужоземного законного чи незаконного проживання або перебування не може бути предметом дискусії. СКУ прохав підтвердження цього тлумачення ЦВК.

23 березня ц.р. ЦВК у листі за підписом Ю. Данилевського відповіла СКУ, що тлумачення Закону України про вибори Народних Депутатів України має право давати лише Конституційний Суд . . . ЦВК таких повноважень немає . . . питання проживання або перебування громадянина України в період підготовки і проведення виборів за межами України на законних (або незаконних) підставах мають визначити органи Міністерства Закордонних Справ (МЗС) України в країнах перебування. Вдоволений запевненням органам МЗС України в США і Канаді, що тлумачення закону СКУ правильне, СКУ цієї справи дальше не порушвав.

Однак, СКУ довідався, що у Португалії громадяни України з дійсними паспортами України, але котрі не перебували на законному статусі в цій країні не були допущені до голосування. Рівнож, знайшлося й письмо з датою 11 березня ц.р. за підписом того самого Ю. Динилевського до заступника Державного секретаря МЗС України О. Моцика в якому зазначено: всі інші громадяни України, які проживають або перебувають за межами України не на законних підставах, за будь-яких обставин не можуть бути включені до списків виборів.

Отже виходить, що ЦВК таки компетентна тлумачити виборчий закон. Гірше того, виходить, що її тлумачення може суперечити й Конституції України. Подаємо Португалію тільки як приклад. З 200,000 громадян України тільки кілька сот допущено до голосування. Цю справу слід розуміти у площині досвіду президентських виборів з 1999 року коли на виборах переважаюча більшість громадян України поза Україною проголосувало проти кандидата Леоніда Кучми. До речі цей промах поніс поважні наслідки, бо знято з посад навіть деяких голів дипломатичних місій України.

Цей виборчий епізод теж вказує на факт, що березневі вибори в Україні позначилися великими порушеннями за які в основному несе віповідальність Глава держави та Гарант її Конституції.

СКУ не плянує далі переслідувати це питання нарушення права на голосування великого числа українських громадян за кордоном, які тепер поповнюють українську діяспору. Ми бажаємо лиш поінформувати українство й при цей темний аспект, т. зв. виборчих технологій і адмінресурсу в дії. Робимо це з вірою, що український народ подолає і такі перешкоди на шляху побудови своєї національної демократичної держави.

За Світовий Конґрес Українців

Аскольд Лозинський
Президент
Віктор Педентко
Генеральний Секретар

Осяяне Сонцем Літо на Україні

Коли приходить місяць серпень, то зараз повстає в думці краса літньої природи - гаряче соняшне проміння, пахуча зелень, запах цвітів, а далі літо на Україні, лани колосистої пшениці, спів солов'їв і різних птахів. Нема нічого дивного, що місяць серпень ще до недавна, як пригадую собі, був на стільки необхідний для збирання урожаю, мабуть і пять тис'яч років тому для носіів трипільської культури, що жили повною радістю на берегах Дніпра, Росі, Дністра, яких тільки перетворень зазнав серп: він був і кремінний і роговий і залізний. Серпневі місяці понад п'ять тисяч років, скільки ж часу в свідомости нашого народу окреслено виступає певна пора в розподілі часу, від жнив до жнив, від сіяння до сіяння.

Пригадую, коли приходить серпень, а деколи жнива почалися прикінці червня. Жнива - скільки радости і втіхи, збіжа клонить дозрілі колоски золотої пшениці, а жито багатим плодом стелиться, пахнуть квіти пов'язані з пшеницею.

А коли гаряче сонце огріє природу, задзвонять серпи на широких ланах, заспівають женці, бо в них втоми не має, кладучи полукіпки рядком за собою. А пісня навкруги залунає:

Ой у полі жито -	*Ой убито вбито,*
Копитами збито	*Затягнено в жито*
Під білою березою	*Червоною китайкою,*
Козаченька вбито.	*Голівку накрито.*

Співають женці, вони знають, що піснею найскорше розбудиш серце людини, хоч би якої завмерлої. Співають женці, співає сполохана пташка, шелестом, шелестом дозрілої пшениці. Дивишся не надивишся, і налюбуватись не можеш тою літньою красою пишної природи.

А інколи серпневі грози затягнуться, що люди навіть не помічають коли прийшов місяць жнив, від сильної блискавки та громовиць, що навіть горобці не можуть заснути. Та знай, якщо першого серпня засльозиться, то вся осінь буде дощева. Та нарід, ті женці так любили серцем і душею свою землицю Україну, ніколи не почували втоми, бо любов до Батьківщини творила у їх серцях незломну витривалу радість, їх притягала тверда надія „моя Батьківщина понад все". А коли сили від праці ослабли, в душах зростала нова надія бути завз'ятим, витривалим до нового спільного існування, до України, бо ніяка Батьківщина не може бути сильна без любови всіх своїх.

І тут відчули все женці, на своїх урожайних полях, кладучи сніп за снопом, любити Батьківщину те саме, що любити життя, - бути вірному своєму народові, своїй церкві, на протязі всього життя.

Серпень, місяць достатку, все збіжжя зжато, справлено зажинки, спечено обов'язково хлібину з нового врожаю. Господарі частують всіх напитком, горді само собою. Забава, співи і радість. Молодь забавляється, а старші радіють, що все добро в стодолах. Розмова наводить спомини про давні часи, половецькі й татарські набіги. . . Далі продовжується українськa толока. На найкращу з дівчат одягають урожайний вінок.

Свято обжинків стало загальним торжеством всього села, святом достатку, святом радости. Українська толока про-образ з збірної праці для загального добра, що споконвіків у різних формах існувала в середовищі нашого народу.

Та не тепер - збирання врожаю механізовано. Толока в своїй платформі в даному випадку відпала, але обряд обжинок живе, став складовою частиною трудового процесу праці, як кажуть поети: праця переплітається з піснею.

Ми тут у Канаді, повинні пам'ятати про наші звичаї, відсвіжувати, збагачувати повними силами, підносити рівень нашого українського життя, бо ми всі турбуємося нашим майбутнім - як його забезпечити, закріпити в молодій генерації. Пригляньмося - частина нашої молоді розпливається, затрачується через мішані подружжи, але не вся наша молодь пропаща, якщо нинішній поділ незгоди не зникне, і виникнуть зовсім природні умови співпраці.

Хоч ми живемо в Канаді наше коріння ще запущене глибоко в Україні. Українська культурна спадщина дала нам у Канаді здоровий ґрунт розвивати своє життя, творити нові надбання, оживляти себе, і при Божій помочі, я вірю, що ми залишимось такими.

Наша невмируща пісня житиме між нашим народом, і плитиме ще довгими віками, хоч вінок урожайний покотився з лану аж під колгоспну браму.

Джерело: Книжка - <Мої спогади>.
Автор - Катря Янківська.
Вінніпег, Канада - 1988.

Spirituality

Преображення Господнє
- Спаса -

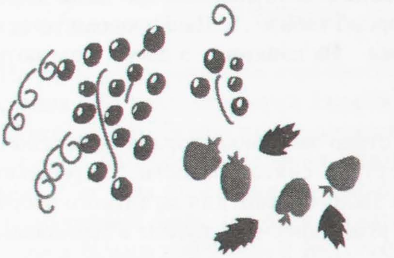

Одного разу Ісус сказав Своїм учням, що деякі з них не помруть доти, поки не побачать Царства Божого. На восьмий день після того як Він сказав їм ті слова, Христос узяв трьох з-поміж учнів Своїх -- Петра, Якова та Івана -- на високу гору, що називалася Гермон. Вони пішли на цю гору помолитися, але дорога туди була довга й тяжка, і вони потомилися й по дорозі заснули.

У той час, коли Ісус молився, вигляд Його обличчя змінився, одежа Його стала біла, неначе сніг. Так Він преобразився в небесний вигляд, і два мужі з'явилися та й розмовляли з Ним. Це були Мойсей і Ілля, а розмовляли вони з Христом про Його недалекі муки й смерть.

Променисте світло, що сяяло кругом Христа, пробудило Його учнів, і вони побачили Христа, що розмовляв з двома пророками із Старого Заповіту. Приголомшені цією надзвичайною подією, свідками якої вони були, учні спочатку не могли промовити й слова. Та ось нарешті Петро промовив: „Господи, добре нам тут бути!".

Коли Петро ще говорив, хмара закрила цих учнів, і тоді з висот почувся голос, що говорив: „Це син мій улюблений, -- його слухайте!" (Луки 9:35). Коли ж голос замовк, учні знову залишилися самі з Ісусом.

По дорозі з гори додому Ісус сказав Своїм учням, щоб вони нікому нічого не говорили про Преображення, свідками якого вони були, аж до того часу, коли Він не воскресне з мертвих.

Присутність під час Преображення Христового трьох Його вибраних учнів було виповненням Христової обіцянки, що деякі з його послідовників побачать Славу Царства Божого ще перед своєю смертю. Він також дозволив їм слухати Його розмови з пророками Мойсеєм і Іллею про Його Розп'яття. Вони також чули голос Божий.

Ці три учні були зміцнені Ним у вірі, щоб потім вони могли відважно переносити факт недалеких уже Христових мук і страждань. Дозволивши їм бути свідками Його Преображення, Христос дам їм нагоду тільки на мить побачити Небесну Славу прийдешнього життя.

Мойсей, як законодавець, та Ілля, як чудотворець, були визнані на найбільших людей в Старому Заповіті, але Христос, перевищуючи їх у славі, вказав на той факт, що Він у небесному маєстаті більший за обидвох них.

У Православній Церкві свято Преображення є одним з дванадцятьох рокових свят; кожного року воно припадає на день 19-го серпня. В це Свято вірні приносять святити до церкви овочі й огородину.

Давніше, коли люди в Україні вирощували свою власну огородину та мали свої власні сади, був традиційний звичай не їсти овочів аж до Преображення, поки перші доспілі овочі не будуть у церкві освячені.

Свята Православної Церкви
Прот д-р Іван Стус
Видання Союзу Українок Канади 1983 р.

Reflections on Ephesians 5:22-23

Fr. Stanley S. Harakas

Excerpted and adapted from "The Religious Question Box" in the *Hellenic Chronicle.* 5, 12, 18 May 1994. Reprinted with permission.

* * * *

Wives, be subject to your husbands, as you are to the Lord. For the husband is the head of the wife just as Christ is the head of the church, the body of which he is the Saviour. Just as the church is subject to Christ, so also wives ought to be, in everything, to their husbands.

Husbands, love your wives, just as Christ loved the church and gave himself up for her...husbands should love their wives as they do their own bodies. He who loves his wife loves himself. For no one ever hates his own body, but he nourishes and tenderly cares for it, just as Christ does for the Church, because we are members of his body..."the two will become one flesh." This is a great mystery, and I am applying it to Christ and the church. Each of you, however, should love his wife as himself, and a wife should respect her husband. (Ephesians 5:22-25, 31-33).

At each wedding service we read these words. Understandably, in an age that seeks to affirm the equality of the sexes, and in particular the equality of husband and wife, these words provoke mixed reactions. Are St. Paul, and therefore, the Bible and the Church to be condemned as chauvinistic; as putting down wives and by extension all women; and as holding to a view that exalts the power and authority of the husband over the wife, demanding servile submission by wives to their husbands?

Understanding the Context

One scholar in describing the status and role of a wife in ancient Judaism, ancient Greece, and the Roman Empire at St. Paul's time, tells a truly dismal story. "In the Jewish form of morning prayer" at that time, William Barclay says, "there was a sentence in which a Jewish man every morning gave thanks that God had not made him 'a Gentile, a slave, or a woman.'" He adds, "...in Jewish law a woman was not a person, but a thing. She had no legal rights whatsoever; she was absolutely in her husband's possession to do with as he willed."

Regarding the ancient Greek world, Barclay describes it as "even worse." Demosthenes said, "We have courtesans for the sake of pleasure; we have concubines for the sake of daily cohabitation; we have wives for the purpose of having children legitimately, and of having a faithful guardian for all our household affairs." Respectable wives lived their lives in total seclusion. Barclay notes, "The whole Greek way of life made companionship between man and wife next to impossible." The wife's main role was to provide legitimate children to inherit property and titles.

"In Rome," Barclay adds, "in Paul's day the matter was still worse...By the time of Paul, Roman family life was wrecked. Seneca writes that women were married to be divorced and divorced to be married." And, of course, only men could legally initiate divorce. He ends his description with these words: "It is not too much to say that the whole atmosphere of the ancient world was adulterous. Chastity was the casualty of the increasing luxury of civilization. The marriage bond was on the way to complete breakdown."

Thus, generally speaking, women were allowed no rights, no freedom, no ownership of property, no self-determination, no control over their lives. A young woman was told who she was to marry by her father; she was totally controlled by her husband; if she became a widow, she came under control of her eldest son. Marriage was a legal issue whose purpose it was to secure the transfer of property from father to son.

Of course, we can find exceptions, which show tenderness and loving regard between some spouses. But it was neither the rule nor the ideal in the Roman Empire at the time that the Letter to the Ephesians was written.

St. Paul's Approach

One of the principles of the missionary work of the early Church, was to preach the Christian message in a way that sought to change the way people thought and lived in a revolutionary Christian way; but to do it in a way that did not look revolutionary or disruptive. The Christian strategy was to change things slowly and from the inside.

One example of this approach can be seen in the answer that Jesus gave about paying a tax to the Roman authorities. We read that: (His enemies) asked Him,

> "Teacher, we know that you are right in what you say and teach, and you show deference to no one, but teach the way of God in accordance with the truth. Is it lawful for us to pay taxes to the emperor, or not?" But he per-

ceived their craftiness and said to them, "Show me a denarius. Whose head and whose title does it bear?" They said, "the emperor's." He said to them, "Then give to the emperor the things that are the emperor's, and to God the things that are God's." (Luke 20:21-25).

Jesus was undermining the supreme and exclusive authority of the emperor by distinguishing His authority from that of God. In the end this attitude would destroy the ancient Roman Empire and replace it with a government that was seen as "under God."

St. Paul's approach to the relationship between husband and wife was similarly revolutionary, but with the appearance of a much less radical character. The world has still not fully understood it, nor have even Christian husbands and wives put it into full practice. The lesson remains to be learned!

The Message In Brief

St. Paul, in short, begins by telling women what they have heard from their mothers since their earliest days; that is, to be subject to their husbands. Nothing revolutionary there. But when he turns to husbands he tells them to do something that they never heard before. They were to love their wives exactly as Christ loved the Church. And how did Christ love the Church? By dying for the Church!

The rulership of the husband was to be like the rulership of Christ over the Church: a rulership of sacrifice, love, and service. But in Ephesians 5 there is also a verse that reverses the roles so that mutuality of loving service and mutual obedience in a Christian marriage becomes a still revolutionary understanding about the relationships of spouses. Husbands should rule over their wives in a spirit of love, self-sacrifice and concern for the welfare of their wives, and wives should be obedient to their husbands. Yes. But in the same way wives should rule over their husbands in a spirit of love, self-sacrifice and concern for the welfare of their husbands. And husbands should be obedient to their wives! The revolutionary concept in Christian marriage, is mutuality in love, service, caring, and obedience.

This was definitely something new. St. Paul does not appeal to custom or law to explain this headship: he compares the relationship of husband and wife to the relationship of Christ and the Church. Here is a step leading to something different!

By describing the relationship of husbands and wives as parallel to the relationship between Christ and the Church, St. Paul introduces into their relationship a radical factor: love. "Husbands, love your wives, just as Christ loved the church and gave Himself up for Her, in order to make her holy...,husbands should love their wives as they do their own bodies" (Ephesians 5:25-26, 28).

The most difficult thing for modern people to understand about this reference to love is that it is understood *not romantically*, but *theologically*. Romantic love means putting the other person up on a pedestal in a starry-eyed way that exaggerates the beloved's good qualities and is blind to the inevitable shortcomings of the person. That is not Christian love.

Christian love is theologically based. Christian love is patterned after Christ's love. He came into the world precisely because we were not perfect and He sacrificed Himself when He didn't have to, for our benefit, our good and our welfare. To love someone is to care for that person so much that you want to help them, you want to meet their needs, you want to be present for them in all your relationships with them. It is not focused on one's own needs, it is focused to the welfare of the other. This is the heart of Christian love.

Now, I know of no better place for the practice of this Christ-like love than in marriage. If a husband puts his wife's needs first and seeks to meet those needs with care and concern and if a wife puts her husband's needs first and seeks to meet those needs with care and concern, something remarkable happens. Each one of the spouses' needs are met, but not by grasping and demanding or striving to fulfill them selfishly, but as a gift of love from the spouse. In the end the needs are met, but out of love from the spouse.

So St. Paul adds: "He who loves his wife loves himself. For no one ever hates his own body, but he nourishes and tenderly cares for (Ephesians 5:28-29). And, of course, the opposite is true: she who loves her husband loves herself. For no woman ever hates her own flesh, but nourishes and cherishes it. And again, how does a person serve those needs? (He or she) nourishes and cherishes the spouse, as Christ does the Church, because we are members of His body. So in Ephesians 5:31 St. Paul adds: "For this reason a man will leave his father and mother and be joined to his wife, and two will become one flesh."

A shorthand way of expressing this passage's teaching about how the relationships between Christian husbands and wives should be, is "mutual selfless benevolence." Selfless benevolence is desiring, wanting and doing what is good for the other. That this selfless benevolence should be mutual is critical, of course. Spousal love that is not mutual is not complete: it takes two to make a marriage.

But, should a husband love his wife; but a wife only show respect for her husband?

An Apparent Difficulty

St. Paul concludes this passage this way: "This is a great mystery, and I am applying it to Christ and the church. Each of you, however, should love his wife as himself, and a wife should respect her husband" (Ephesians 5:32-33). Clearly, it sounds, after all that he has said, that he is not moving very far beyond the *status quo*. Men should love their wives; but he tells wives that they should show reverence and respect for their husbands. Implied in that "respect" is "obedience" and "headship."

Let is be said first on this question that probably part of what St. Paul is trying to do is to maintain a sort of social order for the sake of the organic unity of the family. He is in fact reserving for the husband a sort of public headship, especially as the family unit faces the outside world. But, this cannot displace the revolutionary change he is demanding, especially of husbands in relationship to wives.

The focus of his teaching is about the interpersonal relationships of spouses. Within the household of marriage, husband and wife each exercise headship over the other and obedience to the other. In any Christian marriage based on love patterned after the love of Christ for the Church, both husband and wife exercise authority over the other spouse and both husband and wife obey each other. The key concept is mutuality. Yes, the husband is the head of the wife and the wife should obey her husband. But in many interpersonal relationships and family life situations, the husband listens to and obeys his wife as she gives direction, so that she, too, exercises her own headship and he an obedience to his wife. It is wrong to see this in an individualistic way. Husband and wife are not just two persons in relationship. They are "one flesh", "whom God has joined together" in a holy union. In Matthew 19:6 Jesus says, "They are no longer two but one flesh." The critical ideas, then are not the exercise of power and authority or obedience and submission, but *mutual concern for each other's welfare and good;* that is, love.

The central place of mutuality between spouses profoundly changes the meaning of marriage in a deep and profound way in this Christian understanding. How do we know that this is St. Paul's intention? Are these things said to accommodate Christian teaching to the demands of feminists, or to "adapt" Christian teaching to changing social customs and views? No, that is not the case. The Bible itself shows that the "mutuality approach" to marriage is the authentic Christian teaching.

The Mutuality of Marriage

We see that this discussion of the relationship of spouses in marriage exists in the context of the mutuality of relations between husband and wife when we go back to the text and see that it is immediately introduced in Ephesians 5:21 with these words: "Be subject to one another out of reverence for Christ." Husbands and wives are to be mutually subject to one another; and, of course, they are to mutually serve each other's needs in love. It is, therefore, correct that in many ways, a wife should be subject to her husband and obey him and respect him. But it is equally correct that in many ways, a husband should be subject to his wife, and obey her and respect her. If they are loving each other as Christ loves the Church (caring, serving, assisting, helping, supporting, meeting the needs of the spouse) then this "mutual headship" in their interpersonal relationship is not burdensome, but an aspect of their love and a privilege of service to the other.

That is why in another place, St. Paul says, "For the wife does not have authority over her own body, but the husband does; likewise the husband does not have authority over his own body, but the wife does" (1 Corinthians 7:4). And our Lord, in another context that applies well to Christian marriage says:

> You know that among the Gentiles those whom they recognize as their rulers lord it over them, and their great ones are tyrants over them. But it is not so among you; but whoever wishes to become great among you must be your servant, and whoever wishes to be first among you must be slave of all (Mark 10:42-44).

"Headship" in Christian marriage means mutual service in love.

A Word to the Wise

In an individualistic age like ours, this approach to Christian marriage -- a mutuality of loving service -- is not always easy to put into practice. It takes a great deal of patient growth, effort, much forgiveness, and plain, ordinary work to make a marriage. Yet, wherever there is good faith effort at mutual selfless benevolence (basic Christian love), something begins to happen. Caring for the other this way leads to a bonding between husband and wife that is deep and profound, so that as the years go by, the two genuinely and fully become one in body, heart, mind, and soul. Such a unity can only take place with the help of God. Consequently, spouses need to be in communion with God if their own marital communion is to be realized.

Fr. Stanley Harakas is the Archbishop Iakovos Professor Emeritus of Orthodox Theology, Holy Cross Greek Orthodox School of Theology, Brookline, Mass., and a member of the Honorary Board of the St. Nina Quarterly.

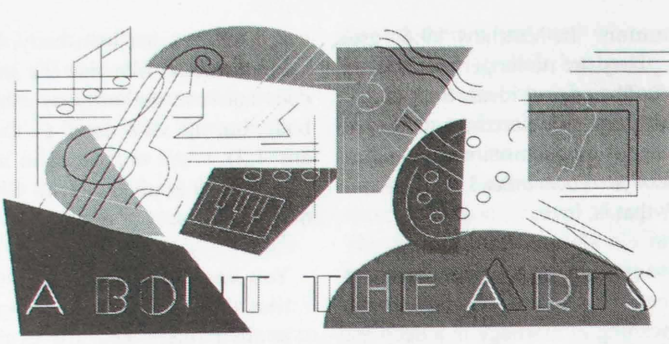

Lastiwka

"Back to the Homeland"

By Dobr. Karen Wasylenko

In February of 1984, a dream came true in the Ukrainian Orthodox community of Saskatoon, when LASTIWKA, Ukrainian Orthodox Youth Choir, was established and formalized. LASTIWKA was formed as a Ukrainian Orthodox youth choir for youth in high school, university students, and young working adults. The choir ensemble with its home base in Saskatoon was not only an attraction for the Ukrainian Orthodox youth of Saskatoon, but also attracted our youth from all parts of the province. The ensemble has been an attraction for those youth who perhaps were not active in the Church in the past, but after becoming involved in the choir, they became active in our parishes. These are the goals the choir has aspired to reach over the 18 years of existence.

Under the musical direction of Mr. Larry Klopoushak, (a talented and knowledgeable musical director), an executive was formed and a constitution written. His Beatitude Metropolitan Wasyly, is currently the Honorary Patron. In 1985, His Eminence Archbishop John served as Honorary Patron of this choir ensemble for a short time when he was Bishop of Central Diocese, prior to moving to Edmonton and becoming Bishop of the Western Diocese. The parish priests of Holy Trinity Cathedral and All Saints Church in Saskatoon were designated as the chaplains.

Since its inception 18 years ago, LASTIWKA has grown from a small choir of 20 to a membership of 60 singers, including a small orchestra. The age range of the members today is from 14 - 45+ years. The choir ensemble has to their credit, three audio recordings including an audiotape of Christmas music. The ensemble has travelled extensively across western Canada and has sung the Divine Liturgy at many of our churches.

In 1984, LASTIWKA initiated a choral workshop with participants from the Edmonton CYMK Choir and Winnipeg Holy Trinity Ukrainian Orthodox Youth Choir. This choral workshop in Saskatoon in the fall of 1984 led to the ALL Canada Ukrainian Orthodox Youth Choral Workshop in Winnipeg in the summer of 1985 during the SOBOR of the Ukrainian Orthodox Church of Canada. Many of us will remember the joy of hearing close to 100 youthful voices singing the Divine Liturgy.

In February of 1985, the choir and orchestra traveled to Minneapolis and Winnipeg presenting their repertoire of folklorique and spiritual music. In November of 1985 LASTIWKA performed concerts in Calgary and Edmonton. On the same weekend following this concert tour, LASTIWKA auditioned for one of many eligible performing spots at the Saskatchewan Pavilion at Expo '86. Tired as the choir was from the whirlwind concert tour weekend in Calgary and Edmonton, the choir ensemble maintained a high quality of stamina and musical professionalism, and so impressed the judging panel on that late Sunday afternoon, that in 1986, the choir and orchestra was invited to perform at Expo '86 at the Saskatchewan Pavilion and the prestigious Xerox International Theatre. While at Expo, and in between their concert performances at the Saskatchewan Pavilion, LASTIWKA performed concerts in Victoria and Chilliwack, and sang the Divine Liturgy at Holy Trinity Cathedral, in Vancouver, with Right Reverend G. Turzansky, as the serving priest.

Since its inception, LASTIWKA has teamed up with dance groups such as Pavlychenko Ukrainian Dance Ensemble, and the Yevshan Ukrainian Folk Ballet Ensemble. In the past, LASTIWKA had also performed with the Saskatoon Symphony Orchestra, resulting in a broadening of their musical experience.

In the past few years, LASTIWKA continued their concert tours to a variety of places. Frequent performers at Saskatoon's Folkfest and Vesna Festivals, LASTIWKA has also performed at Dauphin's National Ukrainian Festival, and in 2000 were featured for the first time at the Pysanka Festival in Vegreville.

The goals of LASTIWKA 18 years ago remain the same today: to allow a place for Ukrainian Orthodox youth to gather through music, to learn about our Ukrainian culture and the Ukrainian Orthodox faith. What a wonderful group it is where the age and experience is very diverse. This has been an admirable quality of the LASTIWKA choir allowing for interaction of younger and older members, since the time of its inception.

From the beginning, LASTIWKA always strived to take their talents to the people of rural Saskatchewan performing in small town halls and Ukrainian Orthodox churches. LASTIWKA's first concert tour in June 1984, included Wakaw and Stenen and the first Divine Liturgy sung by LASTIWKA was at Descent of the Holy Ghost Ukrainian Orthodox Church in Mazeppa, where His Eminence Archbishop John (Stinka) was the parish priest at that time, in June, 1984.

Alumni of LASTIWKA have re-located to a number of our Ukrainian Orthodox parishes in Canada, and are seen as active members of that particular parish. A number of our alumni are currently clergy in our Ukrainian Orthodox Church of Canada. LASTIWKA can be viewed as a blessing in our Church here in Canada. Having Mr. Larry Klopoushak as choir director has also been a blessing. His knowledge, talent, patience and skill have taught many of us the beauty of our Ukrainian music and to appreciate the musical depths of our Ukrainian composers. Mr. Larry Klopoushak's drive, persistence and demand for high quality of a blended choral sound has resulted in LASTIWKA receiving acclaim by musical critics. To Mr. Larry Klopoushak, we are all so grateful!

A musical critic for "The Ukrainian News" stated, "Under the direction of Larry Klopoushak, Lastiwka has developed a unique and vibrant style. Unlike other Ukrainian Canadian choirs, they actually sing in the 'bilyi spiv' (white singing) folk style endemic to choirs from Ukraine itself. This style is noted for the very broad tone of the singing. As well, the choir members show remarkable enthusiasm on stage, enhancing the melodies with their exuberant expressions."

Under the sponsorship of the Ukrainian Orthodox Church of Canada with His Beatitude Metropolitan Wasyly as Honorary Patron, LASTIWKA covers the spectrum of the most beloved Ukrainian folk melodies to contemporary songs and has successfully acquired the skills, adapting quickly and naturally, to perform a variety of sacred music from the piety of the

Divine Liturgy to the majesty of Bortniansky's sacred concerti. And let us not forget about the talented LASTIWKA Orchestra of instruments including accordion, violins, sopilka, bass and tsymbaly.

Now LASTIWKA is embarking on a major international concert tour entitled "Back to the Homeland." Next summer 2003, LASTIWKA will be travelling to Ukraine to share with the people of Ukraine their musical talents and repertoire. Travelling to Ukraine has been a dream of LASTIWKA since its inception. The dream of performing in Ukraine will soon become reality. Throughout Ukraine LASTIWKA will perform concerts teaming up with Pavlychenko Ukrainian Dance Ensemble, whose artistic director is Serhij Koroliuk. As in concerts of past, the unique performances will blend LASTIWKA's singing and orchestra accompaniment with the choreographed dancing of Pavlychenko. What a sight that would be to see and to hear the sounds echoing through the steppes of Ukraine!!

LASTIWKA currently is fundraising for funds. Although the choir is performing jointly with the Pavlychenko Ukrainian Dance Ensemble, each ensemble is responsible for their own expenses for the trip to Ukraine. LASTIWKA's budget estimates for the trip including 60 singers and orchestra members to Ukraine, are at approximately $250,000.00. This estimate includes everything from travel to and within Ukraine and accommodations to costumes and concert programmes.

This spring LASTIWKA released their third recording entitled "***СТЕПОМ*, *Across the steppes*." The CD and audiotape may be ordered by contacting:

LASTIWKA
1240 Temperence Street
Saskatoon, Sask., S7N 0P1

If you wish to make a donation to LASTIWKA, please forward your donation to the address above. Make out your cheque to LASTIWKA. Income tax receipts will be provided.

Please support LASTIWKA in their fundraising campaign. I appeal to ALL alumni to help out in some way to support LASTIWKA and their trip to Ukraine. I appeal to all in the Ukrainian Orthodox community to support LASTIWKA morally and financially in any way you can.

How proud we as Ukrainian Orthodox Canadians should be of our "unique" Ukrainian Orthodox Youth Choir in taking a major step forward, by taking their musical repertoire of folklorique and spiritual music and talents ***"Back to the Homeland."***

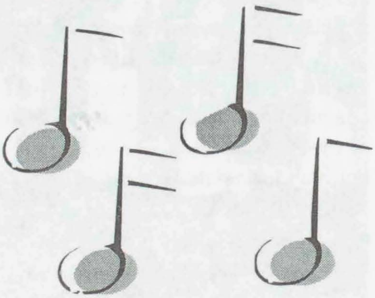

"Spiritual Renewal"
Ukrainian Orthodox Church of Canada Conference
September 13 and 14, 2002

St. Vladimir Sobor, 855 Barton Street East, Hamilton ON
Registration - $40.00
Includes Reception Friday, Sept. 13th, Breakfast & Lunch Saturday Sept.14th as well as all conference materials.
Accommodation: Billets in homes or hotel information available upon request.

Friday, September 13, 2002
6:00 p.m. - Registration
6:30 p.m. - Moleben
7:00 p.m. - Official opening
7:15 p.m. - "The Power of Prayer"
Directed reading workshop <Practical Prayer> - facilitator, Rev. Fr. Bohdan Hladio
8:30 p.m. - Reception

Saturday, September 14th 2002
8:30 a.m. - Liturgy
10:30 a.m. - Key-note address - Dr. Gayle Woloschuk
"Spiritual Renewal in the Orthodox Home"
12:30 noon - Lunch
2:00 p.m. - Key-note address - Rev. Fr. Bohdan Hladio
"Spiritual Renewal in the Parish"
4:00 p.m. - Summation and Future Plans
5:00 p.m. - Vespers

For more information contact any of the following committee members:
Rev. Fr. Bohdan Hladio -Hamilton ON, 905-385-2712
Joanne Jurychuk - Hamilton ON, 905-545-7043
Oksana Sushko - St. Catharines ON, 905-641-2797
Orysia Sushko - UOCC Gender and Family Issues Committee Chair, Hamilton ON Tel: 905-572-9626

Духовна сила і краса народного українського мистецтва

В кінці квітня в Інституті св. Володимира в Торонто, щорічно відбувається „весняний чайок”, організований працівниками Онтарійсьої Філії Українського Музею Канади, СУК. На цю розважальну програму приходять люди з нашої діаспори. Вони діляться своїми думками, обговорюють суспільно-громадські справи, цікавляться мистецькими подіями та неминуче говорять про нашу Україну. На цей раз тут відбувся показ художніх робіт п. Олі Собчак та п. Марії Чемеріс.

Народне мистецтво органічно пов'язане з традиціями і звичаями нашого народу. Воно близьке нам по духу, воно зв'язує нас з красою нашої чудової природи, яка породила великих митців з багатою фантазією і вмілими руками.

Учасники чайочку були захоплені роботами обох пань. Подивляли вишивані сорочки, рушники, серветки, стилізовані сукні і блюзки. Захоплювала різноманітність кольорів, взорів та тематики. Обидві мисткині прикрасили вечір своєю творчістю, зробили його святково-родинним і теплим.

Паню Олю Собчак, як рівнож її мистецькі твори ми знаємо давно. Вона працювала з нами на протязі довшого часу в Пансіоні Ів. Франка. Ми завше захоплювались роботою її чудодійних рук, які вміли прикрасно вишивати, ткати, писати писанки та робити гердани. В її домі можно було годинами милуватись різноманіттям її мистецьких творів, це є наче кусочок квітучої України, який зігріває душу, заспокоює і вселює віру в неперевершену силу народного мистецтва.

В її шафах зберігаються десятки жіночих і мужських сорочок, там сила-силенна рушників, серветок, подушок, килимів (вишиваних і тканних) та покривал, старовинна та стилізована жіноча одежа, різноманіття писанок, рахунки яким незнає мабуть, і сама господиня. Все це, виконане надзвичайно тонко і акуратно. У всьому різноманітність кольорів, взорів, тематики. Всюди своя техніка, своя фантазія. А Оля Собчак мисткиня від Бога, вона втілює неперевершену силу нашого народу, - його вміння бачити красу і дарувати її людям.

В даний час п. Оля Собчак поринула в світ нового мистецтва, в світ герданів. Це її нове захоплення, нова пристрасть, якій вона повністю віддає себе. Гердани п. Олі є дуже оригінальні. З її рук виходять чудові жіночі прикраси комбінація кольорових бусинок в сполучені з золотими і срібними викликають особливий ефект пишности і богацтва.

Прикраси зроблені її руками можуть конкурувати з кращими ювелірними виробами.

Бажаємо їй дальшої творчої наснаги, успіхів і нових взлетів.

Ольга Салама
Торонто, Онтаріо

For Our Children

Нашим Дітям

Народна пісня-гра

Діти вибирають назви городин: дині, огірків, буряків, тощо, а хтось стає за гарбуза. Співаючи, поволі виступають з гурту. Спочатку гарбуз підходить до дині, потім до огріків, буряків і.т.д., поки не обійде всіх. Останні два рядки кожної строфи співають двічі, побравшись за руки і ставши в коло, а гарбуз всередині пританцьовує.

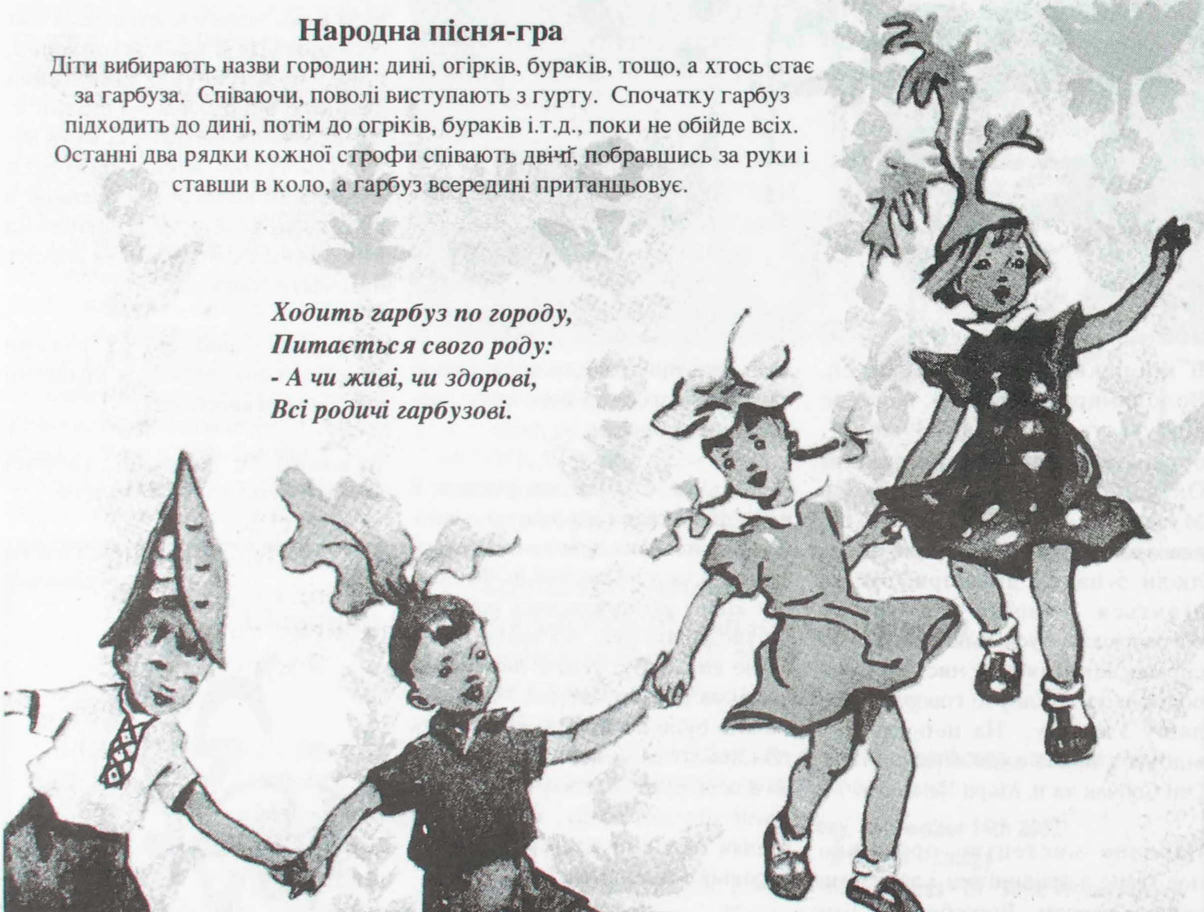

Ходить гарбуз по городу,
Питається свого роду:
- А чи живі, чи здорові,
Всі родичі гарбузові.

Обізвалась жовта диня,
Гарбузова господиня:
- Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові.

Обізвались огірочки,
Гарбузові сини й дочки:
- Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові.

ХОДИТЬ ГАРБУЗ ПО ГОРОДУ

Обізвались буряки,
Гарбузові своякі:
- Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові.

Обізвалась бараболя,
А за нею і квасоля:
- Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові.

Обізвалась морковиця,
Гарбузовая сестриця:
- Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові.

Малюнок Л. ІВАНОВОЇ

The Mouse and the Light

Dedicated to the children of New York City, Washington D.C., and the rest of the world who were touched by the ravages of September 11, 2001.

In the center of the most beautiful garden in the world stood the Tree of Wisdom. From this great tree there grew many branches and leaves. It spread its roots throughout the land.

The tree was a place of comfort. Creatures would often come to it and sit in its shade and feel its great truths.

For many years there was harmony. Then one day a shade from one long, branch decided that it was not happy.

The shade did not wish to give comfort or shelter. It did not like being stretched across the ground beneath the great tree.

"Fools," cried the shade, as it looked at all those who flocked to the Tree of Wisdom. "I know more than any of them. I am not made to serve. I should rule over everything."

And so it was that in pride and hatred the shade tugged and pulled and stretched itself until at last it was able to break its attachment to the great tree.

It became the first shadow.

Instead of using its power to give shade, it created a cold darkness that blinded all those it touched to the truth.

Instead of using its voice to impart great truths to those around it, The Shadow whispered only lies to those around it.

The Shadow crept away from the Tree of Wisdom and drifted far into a barren place where it crawled into a hole in the sand. It sank deep into the earth.

From its place deep in the earth The Shadow grew and plotted. It would wait beneath the surface until a sad or doubting creature came near. Then The Shadow would rise up and overtake the unsuspecting creature and blind it to truth and bend it to its will.

Over many years and many miles the shadow created an underground army. Then the army of The Shadow began to strike without warning bringing fear, sadness and hate to innocent creatures.

"You cannot fight. I will win," it lied in a cold breath.

Some began to hide and fear the very light of day, for they thought that it was the cause of The Shadow.

Others began to hate and fear all the shade of the world, not being able to tell the difference between shade and shadow. They began to believe the cold whispers.

It came to pass that creatures began to feel anger toward all things different from themselves. They even became afraid of their own shadows.

They stayed in their homes. When they went out they didn't go far.

One day a field mouse went to the Tree of Wisdom, shook its small fist and shouted, "How could you create such a terror upon us? Why is this allowed to continue?"

The great tree bowed its huge trunk. It shook and leaves fell like tears. But it did not answer.

Then a voice spoke from all around, "I created light and darkness. I made creatures great and small. To one and all I gave the power to build or destroy, bring joy or pain. One among you has chosen darkness and pain. This is not my wish."

Though dazzled by being in the presence of this great power the Mouse was still angry. "Why do you not stop The Shadow?" cried the Mouse.

"Because I have given that power to those The Shadow harms. The Shadow has grown through the lack of caring in creatures. Now it is your job to stop it," the great voice answered.

The Voice told the mouse how to win.

"You cannot live in fear. Fear only makes The Shadow grow. To be rid of darkness - shine a powerful light of truth. To be rid of cold - bring only warmth wherever you go."

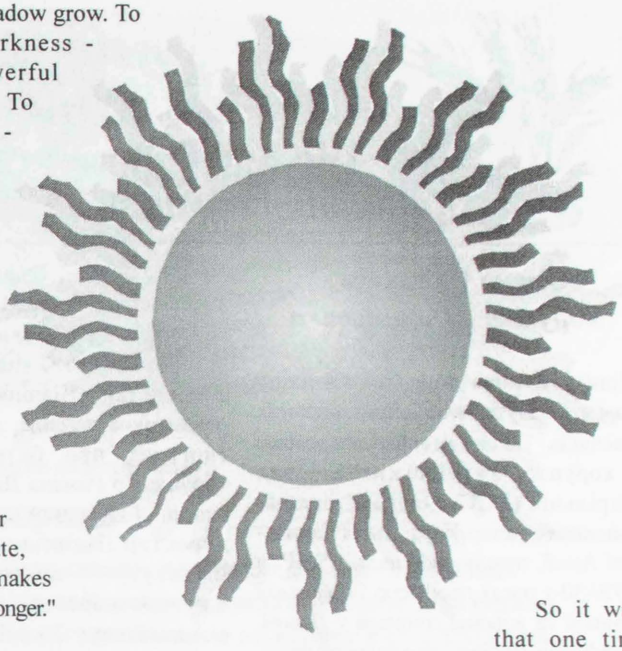

The Mouse answered, "I will go out and tell the others what you taught me. I will remember not to hate, because hate makes The Shadow stronger."

But Mouse worried, "I am only one small being and the shadows are now many. How can I ever hope to succeed?"

Suddenly Mouse was surrounded in a beautiful golden light and warmth,

"You will know that as The Shadow began with one small dark being; now the light will grow with you, my small messenger."

So it was that one tiny creature set out into the world. With every kind word and every truth it spoke, the world around it healed. Others joined the mouse and soon the light grew and the shadows faded.

One by one, The Shadow's followers fell before the mouse and the light.

The Shadow sank back into its hole in the earth, vanishing like drops of water in the burning sands of time.

Lisa Suhay is the author of
"Tell Me Another Story"
and other children's books.
She writes from New Jersey.

ADVERTISE IN *Promin*

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

Олена Степанів -
хорунжа з Вишнівчика

Прийшла пора повертати в нашу пам'ять забуті імена наших славних земляків. Такою легендарною особою є хорунжа Українських Січових Стрільців (УСС) Олена Степанів-Дашкевич, четар Української Галицької Армії, працівник уряду ЗУНР, у 1920-30-х роках професор української гімназії та жіночої семінарії у Львові, професор Львівського університету, вязень Мордовських таборів.

Олена народилася 7 грудня 1892 року в селі Вишнівчик, Львівської області (Західна Україна) в сімї священика Івана Степаніва, який, до речі, сто років тому побудував у цьому селі ндзвичайної краси храм Божий. Після закінчення сільської школи Олена навчалася у вчительскій семінарії, а потім на філософському факультеті Львівського університету. Працювала в товариствах „Сокіл", „Січ". В 1911 році брала участь у створенні організації „Пласт". Перед Першою світовою війною Олена Степанів була чотарем (чотовою) жіночої чоти, яка в складі 33-ох дівчат була створена в товаристві „Січові Стрільці". З початком війни Олена вступила до українського війська і мужньо воювала в Карпатах у складі легіону УСС. Мала військове звання хорунжої. За проявлену в боях хоробрість була 1914 року нагороджена Медаллю хоробрості.

Олена брала участь і в жорстоких боях на горі Маківці в кінці квітня 1915 року, де загинуло кілька десятків Січових Стрільців. В травні 1915 року в боях під Болеховом вона потрапила в російський полон і була відправлена аж під Ташкент, в Узбекистан. Пізніше поширилася романтична легенда, як розповідає у спогадах про батька генерал-хорунжого Романа Дашкевича його син, нині видатний історик України, директор Львівського відділення Інституту археографії та джерелознавства Національної академії наук України, академік, доктор історичних наук професор Ярослав Дашкевич, начебто діставши вістку про те, що Олена Степанів потрапила до російського полону, Дашкевич здався в полон, щоб шукати її по таборах і опинився в Сибіру. В 1917 році через посередництво Міжнародного Червоного Хреста Олена була обміняна на російських полонених. Брала участь у листопадових подіях 1918 року. Після поразки українських визвольних змагань доля занесла Олену до Відня, де вона закінчила університет, захистила докторську дисертацію.

14 липня 1920 року у Відні Олена вступила в шлюб з полковником Січових Стрільців Романом Дашкевичем, після того як 2-ий гарматний полк Романа Дашкевича з рештками Української Галицької Армії перейшов на територію Чехо-Словаччини, а 1922 року повернулась до Львова. Викладала історію та хореографію в дівочій гімназії сестер-василіянок. Олена була надзвичайно скромною людиною, вимогливим викладачем, але для вихованок гімназії вона була ідеалом.

В післявоєнні роки Олена Іванівна працювала науковим співробітником АНРСР і одночасно викладачем у Львівському університеті. В 1949 році була заарештована разом із сином Ярославом і засуджена на 10 років увязнання в Мордовських таборах. Померла 10 липня 1963 року і похована на Личаківському цвинтарі у Львові.

Про Олену Степанів була пісня:

А Олена Степанів з стрільцями воює
Бються стрільці на Маківці, а вона бандижує,
Бандижує, завиває всі стрілецькі рани,
Бо то була товаришка ще краща від мами...

Для увіковічнення пам'яті Олени Степанів-Дашкевич в селі Вишнівчці відкривається музей і пам'ятник. Крім цього там також упорядковують могилу Січових Стрільців. Тому громадськість села уклінно просить всіх людей доброї волі як в Україні, так і в Діяспорі допомогти фінансово в цій справі. Всім жертводавям будуть вислані посвідки з України і їхні імена будуть занесені в книгу жертводавців.

Для спілкування та детальніших інформацій адреса в Україні: м. Львів, вул. Стрийська 71 А кв. 27, Степан Шульган. Пожертви можна слати до Комітету Українок Канади, і Централі Союзу Українок Канади, Вінніпег.

(Інформацію, на основі дописів Ярослава Ляльки „Пам'ять Історії" і краєзнавця Василя Лаби „Хорунжа з Вишнівчика", підготувала Марія Корчевич, дружина вишнівчанина бл. п. Михайла Корчевича, який у 1999 р., через Манітобську Філію Суспільної Служби зібрав і передав скромну суму на цю ціль.)

Громадська Хроніка
Community Events

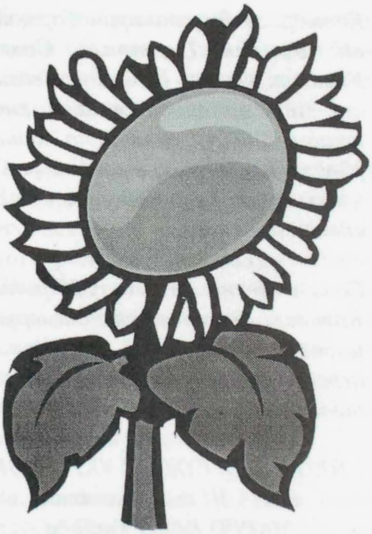

Щиро вітаю мою дорогу маму,

Ольгу Гавриш

з нагоди дня народження яке припадає в місяці травні. Бажаю їй всього найкращого, кріпкого здоров'я та багато радости. З цієї нагоди складаю пожертву в сумі $50.00 на журнал Промінь.

На многії літа,мамо!

Надя Мекдоналд з родиною
Келгері, Альберта

[П-ні Мекдоналд вчасно прислала це привітання для поміщення в журналі за місяць травень. Перепрошуємо за недогляд її прохання. Редактори.]

Століття пані Марії Квас

Дня 18-го липня 2002 р. в пансіоні Івана Франка на вул. Роял Йорк святкували 100-ліття від дня народження пані Марії Квас, одної з піонерів основників катедральної громади св. Володимира в Торонті.

Теплого погідного дня в каплиці пансіону Митр, Прот. о. Богдан Сенцьо відслужив урочистий Молебень. Натхненно співав катедральний хор під проводом маестра Нестора Олійника. О.

Євгенія Мельничук, голова СУК Відділ ім. св. кн. Ольги, Торонто вручає грамоту п-ні Марії Квас (перша з правого боку знимки)

Богдан сказав зворушливе слово-проповідь до ювілятки і закликав на неї Боже благословення. Від щирого серця і душі хор співав троєкратне Многоліття, адже ювілятка співала роками в цьому хорі. Заповнена каплиця цвіла вишиванками - і ризи отця настоятеля, і святковий одяг хору, і більшості присутніх і мешканців та працівниць пансіону. А найкраща з усіх, у вишиваній полуботківським взором сукні, елегантна, як завжди, була ювілятка.

Після Молебня перейшли у їдальню на прийняття. Заля гарно прибрана в українському стилі: позаді головного стола на екрані напнутий барвистий килим і виписані срібним слова <100-ліття пані Марії Квас>.

Оля Саляма, Голова Розвагової програми, привітала прусутніх і пані Квас і представила їй в'язанку побажань від Др. Євгенії Пастернак, Екзекутивного Директора Пансіонів ім. Івана Франка. Ярослав Семотюк, Президент Товариства Пансіонів, вручив пані Квас букет із 100 червоних рож від пані Др. Пастернак. І ще один пишний букет рожевих троянд вручили від адміністрації пансіону на Роял Йорк.

Оля Саляма прочитала коротенько життєпис пані Марії Квас, Народилася Марійка 18-го липня 1902 р. в місті Яворів на Україні. Коли їй було 10 років, померла мама, а тата забрали до війська. Скоро вибухнула Перша Світова Війна. В день проголошення самостійної Української Держави повернувся з війни тато, але незабаром помер. Марійку взяла на виховання тітка. Марійка закінчила школу і працювала в кооперативі. В душі розвивала любов до прищеплених батьками цінностей знання християнської релігії і національної культури. З Канади приїхав вуйко Зварич і забрав Марійку зі собою до Вінніпегу. Там гостював Осип Квас із Торонта. Марійка вийшла за нього заміж і переїхала жити до Торонта. Вони багато труду вклали в розвиток і працю Народного Дому, а коли зорганізувалася церковна громада св. Володимира, вони стали піонерами її розвитку. Разом з мужем співали довгі роки в хорі і підтримували культурне та релігійне життя. Колись пані Марія працювала в пансіоні, піклувалася іншими, а тепер мешкає тут уже 37 років. Хоч роки проходять, вона не старіє, бо любить життя і держиться активною. Вона є Головою Комітету Мешканців Пансіону - рішає справи швидко і розумно. Роки не мають влади над нею - вона завжди цікава, елегантна, дбайлива і ціннить те, що має.

Митр. Прот. о. Богдан Сенцьо подякував Богові за милість, що дарував нам таку людину, котра багато цеглин вклала в будову нашого життя в Канаді. Він висловив привіт і вручив благословенну Грамоту від Блаженнішого Владики Митрополита Василія, від Владики Юрія, Архиєпископа Торонта і Східної Єпархії і привіт від Королеви Єлисавети II.

Прочитали віршовані привіти і побажання від родини Квас з України <...пролетіли роки, як гірські потоки...> та родини Масюків < здоров'я бажають Вам, любові та добра...>

Референт Об'єднаних Пансіонів Івана Франка, Ярослав Семотюк висловив сердечний привіт від себе і дружини Нюсі та від усіх працівників пансіонів.

Від Союзу Українок Канади, Голова Відділу ім. Княгині Ольги при Катедрі св. Володимира в Торонті, Євгенія Мельничук, вручила букет квітів і Грамоту від Голови і Централі Союзу Українок Канади. Її слово було такого змісту:

Дорога п. Маріє Квас!
В цей урочистий для Вас, і для всіх нас, день - 100-ліття Вашого народження, Вам, почесній, заслуженій членці Союзу Українок Канади з Відділу ім. Кн. Ольги при Катедрі св. Володимира в Торонто, від Голови Централі Союзу Українок Канади, П-ні. Соні Бейзик, та від Управи та всіх членок нашого Відділу, складаємо найщиріші побажання - кріпкого здоровля і довгих, довгих літ щасливого, спокійного життя.

Голова Централі Союзу Українок Канади з вдячності за Ваш труд і посвяту для нашої організації пересилає Вам цю грамоту з таким написом:

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК
КАНАДИ сердечно вітає
МАРІЮ КВАС з нагоди
100-ліття Дня Народження
18 липня 2002.
Нехай Господь благословить Вас
здоров'ям та спокійним життям
у Вашому золотому віці.
Ваш вклад праці для Союзу
Українок Канади як довголітня
почесна членка в Відділі СУК ім.
св.. кн. Ольги при Катедрі
св. Володимира в Торонто,
Онтаріо, Ваша жертвенність і
присвята для нашої організації,
Церкви і країни високо оцінена.
Молимо милостивого Господа щоб
обдарував Вас своїми обильними
ласками, на які Ви щедро
заслуговуєте.
НА МНОГІЇ ЛІТА!
Голова, Соня Бейзик
Секретарка - Марія Корчевич

А ще зокрема велика подяка від нашого Відділу за все добре, котре Ви чинили, за Ваші чудові вишивки, котрі прикрашають Осередок Культури на оселі Київ, за всю Вашу працю - велике Вам СПАСИБІ!
Голова Відділу Євгенія Мельничук.

Привіт і найкращі побажання від Громади св. Володимира в Торонто висловив Голова Катедральної Управи Володимир Шевчук. Він зауважив, що п-ство Осип і Марія Квас прибули до Торонто 4 роки перед заснуванням нашої громади і стали її піонерами -основниками та довголітніми жертвенними працівниками.

Петро Шкурка висловив привіт з Днем народження і розповів про особисті милі спомини знайомства його родини з п-ні Марією Квас. Пані Квас по материнському вітала новоприбулих до нашої громади і її привітність затримувала людей при громаді на життя. Від себе і дружини Таїсії він зложив дарунок грошей на пансіон в честь Марії Квас.

Валентина Родак, від себе, своєї матері Євфросінії Літвінової, від дітей та внучки Мелані, привітала п-ні Марію Квас і подякувала за ту приємність, яку доставило знайомство з нею, особливо спів у хорі і подорож в Україну.

Пані Женя Нестеренко сердечно привітала ювілятку і побажала їй всього можливого добра від Катедрального хору і диригента маєстра Нестора Олійника.

Внук пані Марії Квас привітав бабусю, і також, з днем народження пані Мирославу Яремко, котра мешкає в пансіоні. Він представив Джерарда Кеннеді, члена Нової Демократичної Партії до Уряду провінції Онтаріо, округи Гай Парк і покилкав його до слова.

Джерард Кеннеді передав привіт від Премєра і від Ґенерала-Ґубернатора Онтаріо, як також від себе. Він сказав, що завдяки праці таких людей, як п-ні Марія і ї посвяті, наша країна процвітає.

Михайло Шиповик привітав п-ні Марію від Кредитівки Союз, згадав, що вона активна в кредитівці від 1958 року і склав щедрий чек на пансіон в честь ювілятки.

Молоденькі родички п-ні Квас з України - Галя і Оксана Козак - прочитали ряд панегіричних віршів про пані Марію, що не загубилася на чужині, але всюди творила авреол української культури як оазу для інших.

Працівниці пансіону виконали вязанку народних українських пісень. Пані Любомира Сютрик піснею привітала ювілятку і також дуетом з Галею Халупа заспівала пісню <Рідна Мати Моя>.

Пані Марія Божик прочитала про свої особисті спогади з праці в нашій громаді з п-ні Квас. Телепередача КОНТАКТ зняла цю промову на фільм.

Випили тост за здоров'я ювілятки п-ні Марії Квас і за чаєм та смачним тортом продовжали веселу гостину.

Наприкінці Митр. Прот. о. Богдан Сенцьо привітав з днем народженням п-ні Мирославу Яремко і Мирославу Ликашик, працівницю пансіону і заключив святкування вдячною молитвою.

Наталя Ємець
Прес. Реф. СУК
Відділ ім. кн. Ольги

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _______ New Subscription __________ Renewed Subscription ________

Name ____________________

Address ____________________

City ______________ Province ______________ Country ______________ Postal Code ______

If GIFT indicate from whom ____________________

Cheque or money order enclosed in the amount of $ ___________ for _________ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

АБІТУРІЄНТИ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА
Ім. І. Котляревського При Катедрі Св. Володимира

Величаве відзначення матурантів Курсів Українознавства

Торонто, Онтаріо

Після довгорічного навчання в українській школі та на курсах українознавства, матуранти школи ім. св. Володимира: Катя Шевчук, Христина Кизим, Наталя Жданів, Андрій Панчук-Козенс та Павло Кунинець, завершили набуті знання з: літератури, мови, історії, географії, релігії, культури. Закінчили цю велику подію, величавим бенкетом 1-го червня 2002 р., який організовує Шкільна Рада міста Торонто, з допомогою предствників різних шкіл (їх є 7 і одна з Ошави). Марійка Жданів відповідала за школу св. Володимира. Всіх матурантів було 87. Розкішно вбраних в вечірньому одязі, присутні нагородили їх щедрими оплесками при вході до залі.

Бенкет почато молитвою Преосвященного Владики Юрія Архиєпископа Торонта і Східньої Єпархії Української Православної Церкви, а закінчив Все. о. Тарас Дусанівський, парох Української Католицької церкви.

Привітальне слово виголосила голова Шкільної Ради Таня Онищук, підкреслюючи важливість існування українських шкіл і курсів для виховання наших дітей і молоді в українському дусі. Гість-промовець др. Уляна Кавун (бувша матурантка) зазначила, що завдяки українській мові вона була на лікарському стажуванні в Україні і завдячує це, свідомим батькам та школам.

Від кожної школи, матуранти складали подяку батькам, вчи-

телям, директорам за виховання. Від школи св. Володимира привітальне слово склали Катя Шевчук і Андрій Панчук-Казенс (дідусь Каті пан В. Самець вручив їй пишну китицю троянд).

Слідувало вручення дипломів. Директорка Ярослава Панчук-Казенс та вчителька Таня Височанська, роздали матурантам нашої школи дипломи з дарунками від Шкільної Ради. Офіційна частина програми закінчилась співом Гавдеамус і забава. Сердечна подяка Ліді Цимбалюк, за гарне оформлення таблььо.

Складаю щиру подяку всім тим, хто спричинився до запрошення мене на відзначення цієї важливої події (я їх научала три попередні роки, але не останній.)

ВІТАЮ ВАС ДОРОГІ
МАТУРАНТИ!
НА МНОГАЯ ЛІТА!

16-го червня відбулося закінчення шкільного року Молебнем, який відправив митр. прот. о. Богдан Сенцьо та привітальним словом. Слідував концерт, який очолила Олена Горошко, а кожна кляса подала точки. Директорка Ярослава Панчук-Казенс відкрила наступну точку, а це роздача свідоцтв.

Голова катедральної управи Володимир Шевчук вручив матурантам Молитовники від Катедри св. Володимира. Родина панства Шкурки подарували Біблію (це уже 32 роки, як вони дарують в пам'ять покійного брата) - одержав Андрій Панчук-Казенс, а Павло Кунинець від родини др. Т. Реви за найкращі оцінки при закінченні навчання - книжку.

ДОРОГІ БАТЬКИ! Школа при Катедрі св. Володимира чекає на Ваших дітей, щоб вони розділили радість і гордість свого походження!

Вдячна,
бувша вчителька
добр. Катерина Бублик

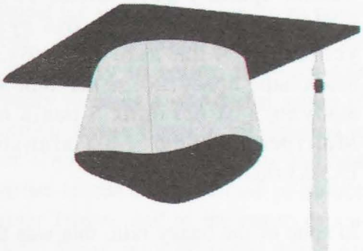

З нагоди 68 літ нашого подружнього життя складаємо $50.00 на пресовий фонд Променя. Желаємо Вам доброго здоров'я та витривалости.

Петро і Оля Рижецькії
Норт Бетелфорд Саск.

Рівнож бажаємо Вам всього найкращого і, щоб Ви ще довгі роки прожили щасливо. На многії літа!
Редакція

Центральна Управа Союзу Українок Канади сердечно вітає

Протопрес. о. Дмитра і добр. Юстину Лучак

з нагоди 50-літнього ювілею їх подружнього життя. Бажаємо їм багато щастя, кріпкого здоров'я, та душевного задоволення.

На многії літа!

За Управу
Соня Бейзик, голова

Симпозіюм Східньої Екзекутиви Союзу Українок Канади

В суботу, 13-го квітня, 2002 р., відбувся Симпозіюм СУК Східньої Канади в приміщенню Собору Св. Володимира в Гамільтоні. Не зважаючи на великий дощ, делегати та гості прибули з відділів в Торонто, Віндзор, Монреалі, Ст. Кетеринс, Гримзбі, та Гамильтоні. Були також гості з Брентфорду. Також брали участь члени ТУС і СУМК. Цей Симпозіюм був дуже успішний і на нього прибуло найбільше присутніх за всі інші які відбулися за останніх 5 років під Монтреальською Східньою Екзекутивою.

L to R: Marusia Wenger, Joan MacDonald, Halia Sluzar, Orysia Sushko

In spite of the heavy rain, this was the best attended Symposium of the UWAC branches in Eastern Canada in the last 5 years, with delegates from Toronto, Windsor, Montreal, St. Catharines, Grimsby and Hamilton. There were also guests from Brantford.

front row: Orysia Sushko, Natalia Jemetz, Marusia Wenger, Anna Tojan, Lesia Haley
back row: Anna Hawrysh, Yaroslava Panchuk-Cousins, Dobr. Kateryna Sencio, Claudia Mykytiuk, Yaroslava Balaura

Відділ СУК ім. Лесі Українки в Гамильтоні гостив цей Симпозіюм, який розпочали смачним сніданком підчас реєстрації. Голова Східньої Екзекутиви, Маруся Венгер, відкрила Симпозіюм і попросила отця Богдана Гладіо провести молитву. Слідували привіти від Михайла Шпитковського, голови Східньої Екзекутиви ТУС та від голови Відділу СУК ім. Лесі Українки, Олі Стриховської.

The UWAC Lesia Ukrainka Branch in Hamilton hosted the Symposium and contributed greatly to its success with a delicious breakfast during registration. After the official opening by Marusia Wenger, Eastern Executive president, and prayer by Rev. Father B. Hladio, Mr. Spytkowsky, president of Eastern Canada TUS and Olia Strychowsky, president of UWAC Lesia Ukrainka branch brought greetings.

Орися Сушко, редактор журналу Промінь, і уступивша краєва голова СУК предствила першу доповідачку, адвоката *Joan MacDonald*. Всі були захоплені її промовою бо вона говорила про ролю жінки в сучасній Канаді і підкреслювала такі лєгальні потреби як остання воля, життєва воля, нагляд над своїм здоров'ям, лєгальне право над маєтком, лєгальна опіка над дітьми, пенсійний фонд і фінансові контракти. Joan MacDonald, a distinguished lawyer and activist, was a most interesting speaker who presented an overview of women's struggle for social, legal and financial equality with men, stressing that women must be informed and look after their health, legal rights and financial security.

Наталя Бал представила другу доповідачку, Галю Слюзар, яка привезла показати і говорила про мистецькі ткані рушники Ганни Василищук, зі села Шешори на Івано Франківщині в Україні. Пані Слюзар пояснила як в рушниках під назвою „Тараса доля", „Зоре моя вечірняя", „Ой чого ти почорніло" і „Контра спем сперо" (кредо Лесі Українки), мисткиня вживала краски і взори як символи думок, слів і навіть цілих строф із віршів Шевченка і Лесі. Доповідачка і рушники зробили приємне враження на всіх присутніх, перша своїм дотепним гумором а другі красою барв і взорів.

Halia Sluzar, displayed several rushynyky (Ukrainian ritual cloths) woven by an artist in Ukraine, Hanna Wasylyschuk, and explained how the weaver used colours and designs symbolically to represent the poems of Taras Shevchenko and of Lesia Ukrainka. Both speakers received enthusiastic applause and sincere thanks for their very enjoyable presentation.

Слідував дуже смачний обід, приготовлений членками Відділу Лесі Українки, при якому присутні відновлювали старі знайомства або вязали нові. Дружній й теплий настрій продовжував цілий день.

The hosting UWAC Lesia Ukrainka branch prepared and served a delicious lunch, during which new acquaintances were made and old ones renewed.

По обіді Орися Сушко розповіла про першу Прощу УПЦК по Святих Місцях України, яка відбулася літом 2002-го року. Дуже було цікаво почути про пригоди поломників які духово пережили відвідини святинь - церкви, монастері і лаври - в Києві, Чернівцях, Чернігові, Почаєві, Коломиї і Львові. Старовинні будови, прекрасні ікони, надхнений спів і чудові краєвиди розбудили таке прекрасне враження на поломників, що на другий рік плянується нова Проща до церков і монастирів Східньої України.

Following lunch Orysia Sushko gave a very interesting account of the UOCC Pilgrimage to the churches, lavras and monasteries in Ukraine last year. The experience was so enriching and spiritually moving that another Pilgrimage to the religious sites in Eastern Ukraine is planned for next year.

Слідувала точка Організаційні Справи, підчас якої дискутували над надходячим Зїздом СУС Східньої Канади в осени 2002-го року і над іншими справами. Маруся Венгер склала подяку всім присутнім за участь та за дари на Організаційний Фонд Східньої Канади. Рівнож вона подякувала членам уступаючої екзекутиви, котрі постійно підтримували та допомагали їй. Вона закінчила такими словами: „Прийшов час попрощатися з Вами як голова Східньої Екзекутиви. Дякую всім Відділам за Вашу співпрацю та любов до мене протягом майже шість років мого головства. Я чуюся щаслива бо мала нагоду багато навчитися і познайомитися з великим числом жінок по всій Канаді, котрі спільно і совісно працюють на добро нашого Союзу Українок Канади та УПЦК. Деякі стали близькі приятелі на завжди. Бажаю новообраній голові, Анні Троян, та її управі найкращих успіхів в їх праці. Часом праця і труди будуть здаватися великі, але по всьому Ви признаєте що *'It was all worth it'."* Опісля Орися Сушко вручила Марусі Венгер спеціяльну відзнаку для бувших голів Східньої Екзекутиви СУК.

Organizational issues followed with a discussion on the upcoming Eastern CYC Convention in the fall of 2002. Marusia Wenger thanked all Branches that sent delegates and all guests for attending and making this symposium a most successful event. She also gave thanks for donations to the Organizational Fund of the Eastern Executive. She sincerely thanked members of her executive for their constant support and closed with the following words: "The time has come for me to bid farewell as President of the Eastern Executive. Thank you for the cooperation and love given to me in almost six years of my tenure as president. I am privileged to have had the opportunity to serve, to learn and mostly to meet a wonderful group of women across Canada, all devoted to our UWAC. Congratulations and best wishes to our newly elected president, Anna Trojan, and to the entire executive. There may be times when the work load will seem too heavy, but in the end you will admit "It was all worth it!" May God grant you health and wisdom." At this point Orysia Sushko presented Marusia Wenger with the UWAC Eastern Canada Past President's pin.

Нова Східня Екзекутива була представлена і слідувало слово ново-обраної голови, Анни Троян. Приємний день закінчився розіграввкою та відспіванням „Де згода в родині".

The members of the new Eastern Executive were introduced, followed by an acceptance speech by the new president, Anna Trojan. A most pleasant and gratifying day ended with a raffle and singing of „De zhoda v rodyni".

Members of the newly-elected UWAC Eastern Executive are as follows:

Marusia Wenger - Past President
Anna Trojan - President and Archivist
Natalia Jemetz - 1st Vice-president
Orysia Sushko - 2nd Vice-president
Marta Cechosh - Recording Secretary
Elsie Haley - Treasurer

Olga Stanko - Respresentative to the Provincial Council of Women

Conveners:
Halyna Melnyk-Marko - Promin
dobr. Kateryna Sencio - Culture and Education
Yaroslava Panchuk-Cousins - CYMK-UOC

Controlling Committee:
Helen Scherbluk
Yaroslava Balaura
Anna Hawrysh

Claudia Mykytiuk - President Ukrainian Museum of Canada UWAC, Ontario Branch

Marusia Wenger
Past-president UWAC
Eastern Executive

National Council of Women of Canada Annual General Meeting May 30 - June 1, 2002 Halifax, Nova Scotia

L to R: Orysia Sushko, Catherine Laidlaw-Sly, Carla Kozak, Sonja Bejzyk

Once again this year the NCWC held it's AGM on the shores of an ocean city. This year we were welcomed by the beauty of historic Halifax, Nova Scotia where so many of our settlers from Ukraine entered Canada. Pier 21 at Halifax Harbour has been transformed into a living Museum appropriately named "Pier Into Canada's Past". It features interactive kiosks, artifacts and immigrant records as well as a multimedia presentation. Visitors are provided with a unique and authentic glimpse into Canada's history. Pier 21 was Canada's "door" to over a million immigrants, wartime evacuees, refugees, troops, warbrides and their children. This enriched our social and cultural landscape and uplifted the soul of a nation forever. It was, indeed, a grand sight to behold. Many of us took the opportunity while visiting Pier 21 to search and locate documentation of our family's entry into Canada - a moving experience to say the least.

Of course we were in Halifax to participate in the aforementioned AGM, at which there was representation from 14 Local Councils, 6 National Federated Societies, one of which was the Ukrainian Women's Association of Canada, represented by our National President, Sonja Bejzyk. There were 26 conveners and directors and 5 life members in attendance. This assembly was vibrant, informed and active in dealing with issues that are vital to Canadian Society. The setting for the AGM was the Lord Nelson Hotel, a historic landmark in this beautiful city.

We were treated to a delightful Edwardian Tea by our hosts at the Local Council's house, with a special focus on recreating the early years of the Halifax Council which began in 1894.

The opening ceremony that same evening provided the opportunity to network with other member organizations and local councils.

Continued on Page 36

Savella Stechishin
1903 - 2002

It is with deep sadness and fond memories that we announce the passing of Savella Stechishin on April 22, 2002 in Saskatoon, SK at the age of 98.

The history of Ukrainian women in Canada was personified in Savella Stechishin who for three-quarters of a century was the forerunner, the woman ahead of her time, the perennial 'mover and shaker'. An immigrant to Canada in 1913, she became an active advocate of women's rights, an ethnic leader, journalist, author, teacher, home economist and community organizer who dedicated her life to bringing women of Ukrainian descent, together with their cultural heritage, into mainstream society. This was at a time when only men were leaders. She could be described as an ethnocultural social maternal feminist.

Savella Stechishin was born in Western Ukraine on August 19, 1903 and came to Canada at the age of nine. Her family settled on a homestead in Krydor, Saskatchewan, where she lived until 1918.

In the 1920s she went against the prevailing view that a married woman's place was to be in the home, not to pursue a higher education. She was married at the age of 17 while in grade 10 and had her first child when she was 18. However, by the time she was 26, she had completed high school and teachers' college and obtained a Bachelor of Arts degree from the University of Saskatchewan.

She was the first Ukrainian Canadian woman to graduate from the University of Saskatchewan (1930), and the first Ukrainian woman in Canada to graduate with a specialization in Home Economics.

During the time she was studying and raising a family, she also served as Dean of Women at St. Petro Mohyla Institute alongside her husband, who was the Rector. Her determination to preserve Ukrainian culture in Canada led to founding and heading a young Ukrainian women students' group, Mohylianky, at the institute at the age of 20. She was responsible for organizing evening courses in many aspects of Ukrainian culture. Public speaking sessions and debates were held to help these young women learn to express themselves and develop their self-esteem. All these activities were stimulating for the teacher trainee residents.

Seeing the difficulties Ukrainian pioneers had integrating into their new lives in Canada, she was the leading initiator of the first Ukrainian national women's non-denominational organization, 'Ukrainian Women's Association of Canada' in 1926. Under her leadership with many former Mohylianky on board, the organization took root and branches quickly mushroomed throughout Canada. The association's motto was: "self-help, self-reliance, and self-respect". She encouraged the women to take advantage of the educational possibilities available to them in their new homeland. She inspired them to take pride in their rich cultural heritage at a time when multiculturalism was still unheard of in Canada, and prejudice and bigotry were rampant.

During this time, Savella Stechishin corresponded with leading women writers of various publications in Ukraine. She was inspired by them to continue her mission in Canada and, likewise, inspired the women in Ukraine by supporting them morally, financially (through the sales of their embroidered goods, books and almanacs), and educationally (e.g. home economics, life of Ukrainian Canadian women).

She was instrumental in laying the foundation for the Ukrainian Museum of Canada that later came under the auspices of the Ukrainian Women's

Association of Canada. This museum, the only ethno-cultural museum in Canada to have branches, has its head quarters in Saskatoon, and branches in Toronto, Winnipeg, Edmonton, Calgary, and Vancouver. This museum has preserved many thousands of artifacts for future generations of Canadians to treasure and enjoy. The emphasis that she placed on retaining the traditional Ukrainian folk arts in Canada did much to raise them to the respected position that they now occupy among other heritage folk arts in our multicultural mosaic.

She started teaching in Saskatchewan country schools and later taught Home Economics in Saskatoon public schools. In addition, she instructed Ukrainian language courses at the P. Mohyla Institute and was a sessional lecturer of Ukrainian language at the University of Saskatchewan.

After obtaining a B.A. degree in 1930 with a specialization in Home Economics, Savella Stechishin joined the Department of Women's Services at the University of Saskatchewan in the 1930s and used her training to engage in outreach work for many years. As a Home Economist, she tried to improve the living conditions of Ukrainian immigrant settlers by instructing them in the importance of a healthy lifestyle and nutrition. Lessons about cooking and general homemaking practices were also stressed.

Savella Stechishin was the editor of the Women's Page of the Ukrainian Voice, a widely-read Ukrainian language newspaper published in Winnipeg and contributed weekly columns for more than 25 years on a broad spectrum of topics: nutrition, homemaking trends, immigrant issues, and the preservation of the Ukrainian language and culture in Canada. Through her informative and challenging newspaper columns, she assisted women in adjusting to the expectations of Canadian society, informed them of their rights as Canadian citizens and raised their awareness of the issues of the day.

She made significant contributions to Ukrainian women's magazines, such as "Our Life" (USA), "Promin" (then located in Winnipeg) and "Zhinocha Dolia" (Ukraine).

During the Second World War, she served as a journalist on nutrition and health for the Wartime Services in Ottawa "Consumer Information Service". Her columns were printed in various Ukrainian-language newspapers in Canada.

Savella Stechishin was also the author of four books, the best known of which is "Traditional Ukrainian Cookery". This cookbook has already served three generations as a source of carefully researched information about Ukrainian cuisine, culture and traditions. Since its first publication in 1957, it has been reprinted 18 times and over 80,000 copies have been sold throughout the English-speaking world. It is considered to be the most authoritative book on Ukrainian cuisine and it is now being discovered in the newly independent Ukraine where younger generations are studying their Ukrainian heritage after years of Russification.

In 1950, she wrote a 133-page Ukrainian-language book entitled "Cultural Treasures-Ukrainian Embroidery" that was based on her avid interest in Ukrainian folk arts and her determination to make them an integral part of Canadian culture.

In 1975, she published a Ukrainian-language book documenting the history of the first branch of the Ukrainian Women's Association of Canada: "The Fifty-Year (1923-1973) Anniversary of the Ukrainian Women's Association, Olha Kobylianska Branch in Saskatoon, Saskatchewan".

Mrs. Stechishin assisted her husband in writing a 500-page textbook "Ukrainian Grammar" (1951) which was in use by English-speaking schools, colleges and universities throughout the world.

After the untimely death of her husband, she took it upon herself to assume responsibility for an ambitious project that he had started: to research and write a book entitled "The History of Ukrainian Settlement in Canada". Undaunted by the magnitude of the task, she persevered and successfully completed the project. The original book was published in Ukrainian in 1971 and in 1992, it was published in English translation.

Her late husband, Julian Stechishin, was a lawyer, writer, author, scholar, lecturer, teacher and community activist. He was one of the original founders of the Ukrainian Orthodox Church of Canada in 1918 in Saskatoon. Savella assisted him and, at her death, was the last remaining member of this original group.

The leadership role that Savella Stechishin played in all the organizations that she established or helped to establish involved much work and personal sacrifice. The types of demands that were made on her time and her energy were wide-ranging: formulating goals, organizing meetings and conferences, traveling throughout Saskatchewan, Canada, USA and Ukraine delivering speeches, contributing articles concerning women's issues to various Ukrainian newspapers and periodicals, both in Canada and in Western Ukraine prior to its incorporation into the Soviet Union at the beginning of the Second World War. With a family comprising three children, she had to be very well organized and prepared to do a lot of juggling and improvising.

Mrs. Stechishin had received numer-

ous awards throughout her lifetime. The most notable were:

1962 The Taras Shevchenko Medal from the Ukrainian Canadian Congress. This is the highest award bestowed by the Ukrainian Canadian community on individuals who have made an outstanding effort and accomplished extraordinary deeds in the Ukrainian Canadian community. It is a public recognition of a lifetime of tireless and selfless work because it was given freely out of love for the community and not for personal gain.

1974 The Kelowna, BC branch of the Ukrainian Women's Association of Canada was named the "Savella Stechishin Branch".

1975 Named Woman of the Year (International Women's Year) by the Ukrainian Canadian Congress.

1975 Named Outstanding Saskatoon Woman by the Civic Committee on the Status of Women, City of Saskatoon.

1976 Honorary Doctorate of Canon Law, St. Andrew's College, University of Manitoba.

1980 Named a Notable Saskatchewan Woman on the province's 75th Anniversary in recognition of her outstanding contribution to the development of Saskatchewan.

1989 Named to the University of Saskatchewan, Faculty of Home Economics Living Hall of Fame on the occasion of its 60th Anniversary.

1989 Appointed to the Order of Canada, representing the country's highest distinction for citizens of outstanding merit and public service.

1992 Awarded a Medal Commemorating the Ukrainian Centenary of Settlement in Canada (One of 100 outstanding Canadians of Ukrainian heritage who contributed to the development of Canada).

1992 Awarded a Medal by the Governor General of Canada commemorating the 125th Anniversary of the Confederation of Canada.

1995 Nation Builders Award from the Ukrainian Canadian Congress, Saskatchewan Provincial Council, in recognition of her contribution to the development of Saskatchewan.

1997 Honoree in Kyiv, Ukraine, for her many contributions in the field of Ukrainian culture and to the Ukrainian women's movement.

1997 Inducted into the Saskatoon Council of the Women's Hall of Fame on Person's Day.

1997 Selected as the subject for a Master's thesis in history by Natalie Ostryzniuk (University of Regina) devoted to the most productive years of her life (1920-1945) and their far-reaching effects.

1998 Appointed to the Saskatchewan Order of Merit, the province's highest honour.

Mrs. Stechishin's legacy lives on. She passed on her love of her heritage to her children and grandchildren and to the countless women whose lives she touched.

She will be lovingly remembered by her daughter, Zenia of Toronto; son, Dr. Myron (Emily) of Edmonton; grandchildren, Danovia (Scott) Stefura of Toronto, Gordon Stechishin of Edmonton, John (Susan) Stetch/Stechishin of New York City, Gregory (Jo-Ann Sturko) Stechishin of Edmonton, Andrea (Anton) Lakusta of Edmonton, and Dr. Mallory Stechishin-Kozoriz (Grant) of San Francisco; great-grandsons, Eliajah and Gabriel Stefura; as well as numerous nieces and nephews.

Savella Stechishin joins in peaceful eternity her husband, Julian; son, Anatole; parents, Trofym and Eva Wawryniuk; half brother, John; half sister, Mokryna Worobey; brothers, Thomas (Apolonari) Warnock, Eugene Warnick; sisters, Mary Charko-Nowosad, Helen Worobetz, Stephania Magus; daughters-in-law, Olha and Claudia.

If anyone desires, donations may be made in her memory to St. Andrew's College (Ukrainian Orthodox Seminary), University of Manitoba, 29 Dysart Road, Winnipeg, MB, R3T 2M7, or any charity of one's choice.

Йосиф Мица

У 23-ту річницю упокоєння мого ніколи незабутнього мужа, тата і дідуся, **Йосифа Мица**, котрий упокоївся 27-го липня 1979 р. у його незабутню пам'ять дарую на журнал Промінь $100.00 і кладу на його могилу як нев'янучий вінок. Вічна йому пам'ять!

Дружина Гелен
Діти Євгенія і Стефанія
онуки і правнуки
Thornill, Ontario

Петро Маєвський

У 21-шу річницю упокоєння мого дорогого мужа **Петра Маєвського** кладу нев'янучий вінок на його могилу, а в незабутню його пам'ять складаю $35 долярів на журнал Промінь. Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Петра у Царстві Небесному. Канадська земля нехай буде йому легкою, а пам'ять про нього між нами вічною.

Зіна Маєвська з синами
Етобіко, Онтаріо

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа бл. пам. **Миколи Михальчука**, котрий упокоївся 20 грудня 1982 р., дарую $20.00 на журнал Промінь, як нев'янучий вінок на його могилу. Вічна йому пам'ять!

Дружина Дора Михальчук
St. Michael AB

Складаю пожертву в сумі $25.00 на свіжу могилу бл. пам. **Александра Шерблюка**. Родині висловлює моє глибоке співчуття. Вічная пам'ять!

Дзвінка Максимець
Торонто, Онтаріо

У світлу пам'ять наших дорогих родичів, даруємо $50.00 на журнал Промінь. Родичі: **Михайло і Катерина Гнатюк**. Хай з Богом спочивають. Вічная пам'ять!

Дочки, Марія Педерсон і
Розалія Гнатюк

У п'яту річницю упокоєння дорогого, незабутнього мужа, батька, діда і прадіда, **Петра Ковальського**, який відійшов від нас 2-го серпня, 1997 р., складаємо в його світлу пам'ять $50.00 на журнал Промінь. Хай з Богом спочиває!

Дружина Олеся, діти і внуки
Норт Бетелфорд SK

Лилія Григорчук (Зузак)

У світлу незабутню пам'ять нашої дорогої доні **Лилія Григорчук (Зузак)**, яка упокоїлась вересня 15, 1997 р., у її незабутню пам'ять даруємо $100.00 на журнал Промінь і кладемо на її могилу як нев'янучий вінок. Тяжко в наших серцях переживаємо. Вічна їй пам'ять!

Родичі Мирослав і Розалія
Григірчук і муж Др. Василь Зузак

Параскевіа Малицька
1904 - 2001

Параскевія Малицька упокоїлася після короткої слабості 22 грудня 2001 року на 97-му році життя, в Едмонтоні, Альберта.

Народилася в Західній Україні 13 серпня 1904 року в родині Андрея і Олени, де було шестеро дітей. Прибули до Канади 1929 року та поселилися у Лідер, Саскачевані, де найнялася до праці у склепарнички. Того самого року запізналася з будучим мужом Николаєм з яким пізніше повінчалися у Манднем, Саск. і почали своє подружне життя як фармарі. За короткий час вони переїхали до полудневої Альберти де фармарували і дальше жили на так званий гомстед. Тут вони мусіли дуже тяжко працювати - корчувати ліси, копати криниці і півниці з сином Богданком на плечах. Збудували також хату і інші фармарські будинки, ліпили, мастили і так далі.

У 1943 році муж Николай заслаб і вони продали фарму і перенеслися до міста Едмонтону, де купили так званий „румінг гавс". Як глибоко релігійна родина вони стали членами парафії Св. Івана в Едмонтоні. 1945 року Параскевія

стала членкою жіночого товариства при церкві, виконуючи різні роботи і завдання, які були потрібні в комітетах. Також допомагала при базарах, які відбувалися при церкві. Коли немогли допомогти то давали пожертву. 1952 року п-ство Малицькі купили крамницю, але тому що муж Николай ще більше підупав на силі то пані Малицька ввесь тягар підприємства взяла на свої плечі. Хоч фізично ця праця була тяжка і вимагала довгі години праці, вона принесла велике задоволення із спілкуванням з людьми.

У 1964 році муж Николай помер. Через два роки Параскевія продала склеп і того ж року з допомогою сина Богдана побудувала собі хату на північнім боці міста. В скорому часі стала до праці в Інституті Св. Івана, де допомагала кухаркам. Була дуже добра кухарка, любила завжди пробувати нові страви і переписи. Працювала аж доки виповнилося 65 років, а тоді ще кілька років працювала для Владики Андрея, приготовляючи йому їжу і виконуючи хатну працю.

Тоді вже мала більше часу працювати на городі, котрий надзвичайно любила. Також віддавала більше часу своїм онукам та вкладала більше праці в жіночому товаристві.

Коли в 1983 році був побудований дім Дніпро, пані Малицька на 80-ому році життя перебралася там, але не відпочивати. Вона і надалі продовжувала працю в жіночому товаристві, відвідувала хворих і знайомих членок у шпиталях. Але найбільше вона любила свою рідну церкву, а тому ходили на Богослуження кожної неділі і на свята. Була щедра жертводавця.

Пані Параскевія була знаменита кравчиня, шила убрання для цілої родини, вишивала і шила українські костюми для своїх дітей і онуків. Дуже любила читати, мала свою велику домашню бібліотеку та передплачувала український часопис *Український Голос,* церковний *Вісник* і *Промінь.* Бог наділив її надзвичайним розумом, була інтелігентна і цікава людина, котра багато здобула у своєму житті і прожила довгі та корисні літа. Мала зманениту пам'ять та усім цікавилася. Приїхавши до Канади, дуже скоро навчилася не тільки розмовної англійської мови, але читати і писати.

Доброта і щирість її серця немали меж. Вона ніколи не відправила нікого від дверей своєї хати із порожними руками, завжди годувала бідних і голодних, і так навчала своїх дітей.

Як Альбертійська українська-піонерка була високо оцінена за свою працю і уряд Альберти нагородив її Грамотою і Медаллю. Горожанкою Канади була 72 роки, а українського жіночого товариства 57 років. Разом з чоловіком виховали своїх дітей добрими горожанами Канади і в національному українському дусі і разом вони за свої заслуги у церкві були нагороджені почесним членством.

Хоч багато Параскевія пережила у свойому житті, приїзд до чужої країни без мови і фінансів, раптове упокоєння сина Богдана на 41 році життя, смерть мужа Николая і доні Володимирки про те ніколи не нарікали на Бога а терпеливо переносила все що випало на її долю.

Ніколи не вернулася до рідного краю через злі часи але відвідувала свої сестри в Америці часто і переїхала Канаду з родиною і знакомими приятелями і через Америку і Мексіко. Їхала на зїзди як час позволяв.

Їх знання, таланти і їх поради будуть бракувати у нашому житті.

Панахида відбулася 26 грудня 2001 р. очолена митр. прот. Степаном Семотюком у присутності Вл. Івана. Похорон відбився 27 грудня при великій кількості людей.

У великому смутку залишилася дочка Галя з мужом Степаном, онука Фіялка з мужом Дмитром і правнуки Юліяном і Марисею. Дочка Леся зі своїми дітьми Лесею, Ангелиною і Богданом, ближча і дальша родина в Канаді, Америці і на Україні рідній.

Нехай Господь Бог оселить їх душу в Царстві своїм небеснім, там де праведні спочивають, а пам'ять про неї житиме серед нас з роду в рід.

Прощайте, Дорогі Мамо! Вічная пам'ять!

Pearl Malycky
1904 - 2001

Pearl Malycky passed away after a short illness on December 22, 2001, in her 97th year, in Edmonton, Alberta.

She was born in Western Ukraine on August 13, 1904 into the family of Andrew and Olena, one of six children of a very religious family. She emigrated to Canada in 1929 and settled in the city of Leader, Saskatchewan, and obtained employment as a clerk in a grocery store. That same year she became acquainted with her future husband Nicholas Malycky and they married in Mendham, Sask. and started their married life farming. Shortly thereafter they moved to Southern Alberta where they farmed on a homestead. Pearl worked very hard, helping her husband to clear the forest, build buildings of logs, dig a basement for their house with her son on her back, as well as water wells. These were some of her many duties.

In 1943 her husband Nicholas became ill which necessitated a move to Edmonton, where they started a rooming house. After a few years they decided to open a grocery store, which Pearl managed as her husband's illness progressed.

They joined St. John's Ukrainian Orthodox Church in Edmonton in 1943 as devout and faithful members, and were eventually made honorary members in recognition of their hard work. Pearl joined the Ukrainian Women's Association at St. John's Cathedral in 1945. She was an active member of this branch until her death, attending all meetings and functions as a hard working member contributing to their success. She enjoyed working with the women of the association as well as appreciating their friendship over her long life.

In 1964 her husband Nicholas passed away. Over the ensuing years she sold her business and with her son Bohdan's help, built a house in north Edmonton. Shortly after her home was completed she joined St. John's Institute as an assistant to the cook, and at the age of 65, retired for a short period. She was invited to become the cook and homemaker for Bishop Andrew, and stayed in this position until he was elevated to Metropolitan.

She then had more time to attend to her vast garden which she had since her arrival in Canada, and attend to the sick and dying, and friends in hospitals. When the Dnipro seniors residence was built across the street from her beloved church in 1983, Pearl sold her home and moved to Dnipro, but not to rest. She continued her work with the Ukrainian Women's Association, as well as spending more time with her grandchildren, and continued to faithfully attend all Sunday church services as well as feast days during the week. As a devout and faithful member, she was a generous donor and gift giver to her church and organizations.

Pearl was an exceptional dress designer and seamstress, and sewed for her whole family. In the first year of her marriage, she cut and hand sewed a suit for her husband of which she was extremely proud. She embroidered Ukrainian costumes for her children and grandchildren, she had many talents.

Pearl was an avid reader and had a home library of extensive proportions. She had an exceptional memory and read *Visnyk, Ukrainian Voice* and *Promin* for many long years, along with her beloved Ukrainian Bible and other books and periodicals.

Pearl was an interesting, intelligent woman who attained a great deal personally and professionally in her long life. She taught herself how to read, speak and write in English, the language of her new country.

Her talents as a homemaker and gardener were outstanding. In her long life, she learned much, and excelled in whatever she chose to master. Her interests were many and varied. She loved cooking and experimenting with new foods and recipes. She had a generous, good and kind heart that never turned away a hungry or homeless person from her door.

As an Alberta/Ukrainian pioneer she was honoured with a certificate and medal by the Alberta government for her hard work. Pearl and Nicholas became honorary members of St. John's Cathedral for their many years of hard work.

Pearl was a citizen of her chosen country for 72 years and a member of the Ukrainian Women's Association, St. John's branch, for 57 years. She raised her children to be good citizens in the Ukrainian Orthodox spirit. She lived through many hard times in her chosen country, and she bore it all with her tremendous faith in God and His infinite mercy, never complaining about her lot in life or the hardships she endured. She always gave thanks to God for her health and prosperity. In her later years she travelled much with her friends and family but never saw her parents again or visited her homeland.

In 1934 she lost her daughter Volodymyrka, in 1964 her husband Nicholas, and in 1974 her beloved son Bohdan at the age of 41. Times have been hard for her but she perservered and lived through it all.

Pearl's knowledge, talents and counsel will be sadly missed by her family. As someone once wrote, "Mothers sometimes go where angels fear to tread", and so Pearl did.

Prayer service was held on December 26, 2001 at St. John's Ukrainian Orthodox Cathedral with Right Reverend Stephan Semotiuk and Archbishop John. The funeral rite was held on Thursday, December 27, 2001.

Pearl is survived by her daughter Halya and husband Stephan of Edmonton, granddaughter Fialka and husband Doug, great-grandchildren Julian and Marysa or Winnipeg; Daughter Lesia, grandchildren Lisa, Angelina and Bohdan of Edmonton; other relatives and friends in Canada, United States and her native Ukraine.

May God bless and keep her in His heavenly kingdom. She has earned her rest and eternal peace.

Farewell dear mother,
Vichnaya Pamyat.
Halya, Галя

A donation of $100.00 was enclosed with the write-up.

Софія Степанюк

В п'яту річницю упокоєння блаженної пам'яті **Софії Степанюк**, яка відійшла у вічність 12-го серпня, 1997-го року, як нев'янучий вінок на її могилу, складаємо пожертву на журнал Промінь в сумі $100.00.

Пам'ять про нашу дорогу і любу Дружину, Маму і Бабу, вірну доньку Української Православної Церкви, громадську діячку в рядах Союзу Українок України і Канади, в Українському Музеї Канади СУК і в Сприянні Українського Державного Центру У.Н.Р. в Канаді, політв'язня Другої Світової Війни і велику українську патріотку, яка склала свою жертву самопосвяти для визволення рідного краю з під окупантів для нашого самозбереження як Українці.

Нехай Милосердний Господь Бог прийме зболену душу спочилої Софії там де всі праведні спочивають а засмучену родину заспокоїть аж до зустрічі з нею в небесних хоромах.

Муж - Арсен Степанюк
Донька - Анна Троян з мужем
Др-ом Олегом Трояном
Внуки - Максим і Лада з мужем
Річардом Ведлином

Enclosed is a donation of $50.00 to the Promin Press Fund. This is in memory of my mother **Mary Wolanski** and my sisters **Helen Witwicki** and **Joyce Semeniuk.** They are ever remembered and often in my thoughts.

Natalka Palichuk
Radway AB

As an everlasting wreath in loving memory of my dear mother, **Mary Sklaruk**, who passed away two years ago, please accept my donation in the amount of $40.00. Through Promin her memory lives on. Eternal memory!

Cynthia Fichtner
Kelowna BC

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca
Reliability Since 1973
athens printing
— Complete in House Service →
— From Creative Design to Final Product →
— Black on White → to Full Colour Printing

• Business Stationery & Forms
• Business Cards
• Labels & Stickers
• Continuous Forms
• Brochures & Catalogues
• Newsletters & Booklets
• Invitations & Announcements
• Tickets of all Kinds
• Complete Bindery Services
• Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

Recipes from our Readers

The following recipes have been sampled from
Treasured Recipes for the New Millennium
published by
the Ukrainian Women's Association of Canada
Wadena, Saskatchewan
All Saints Ukrainian Orthodox Church
in honour of their 50th Anniversary
To purchase a copy of this excellent cookbook, please contact Sophie Lemko, Branch President

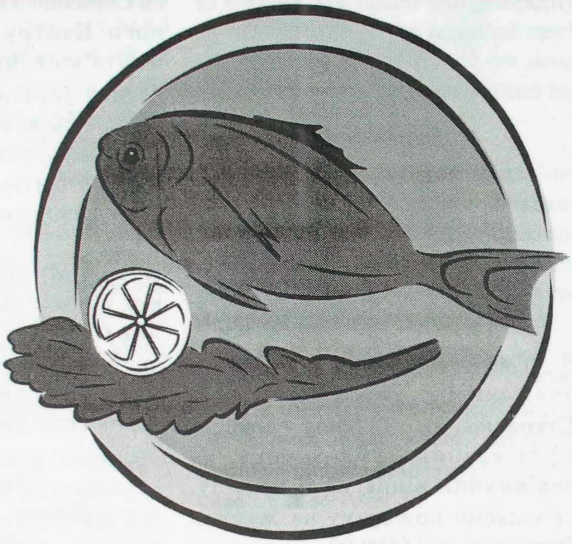

Salmon in a Crust

2 medium onions, chopped
1 clove garlic
1/4 cup butter, melted
1/2 cup fresh bread crumbs
1/3 cup Parmesan cheese
2-crust flaky pie crust dough
3 hard-boiled eggs, sliced
1 (7 1/2 oz) can salmon, drained and flaked
1/3 cup fresh dill
1 cup sour cream
1 egg, slightly beaten with
  1 tbsp water and
  1/4 tsp salt

Saute onions and garlic in 2 tbsp butter until tender. Combine bread crumbs and cheese. Divide pastry making one piece slightly longer. Roll larger piece to fit an 8 or 9-inch square pan, 2 inches deep. Bring crust up sides with a slight overlap over the edges. Sprinkle with one-half the bread crumb mixture, one-half the onions, but all the eggs, then salmon and dill. Then the remaining onion mixture, followed by the remaining crumbs. Drizzle with 2 tablespoons melted butter, and spread with the sour cream. Roll out remaining pastry, brush egg mixture over edges of bottom pastry. Top mixture with pastry. Seal and flute the edges. Brush with egg. Use leftover pastry to decorate. Cut vents to allow steam to escape. Bake at 375 deg for about one hour, until pastry is golden. Let stand 10 minutes before cutting.

- Sophie Lemko

Cream Cheese Carrot Salad

3-oz pkg lemon or orange jello
1 cup boiling water
1 small pkg of cream cheese
1/2 cup mayonnaise
1 tbsp vinegar
1 cup grated carrots
1 can drained, crushed pineapple

Dissolve the jello in 1 cup of boiling water. When fully dissolved, add cream cheese that has been cute in pieces, the mayonnaise and the vinegar. Beat until smooth. Chill. When partially set, add the grated carrots and drained, crushed pineapple. Refrigerate.

- Lucy Syrnick

Pineapple Zuchinni Bread

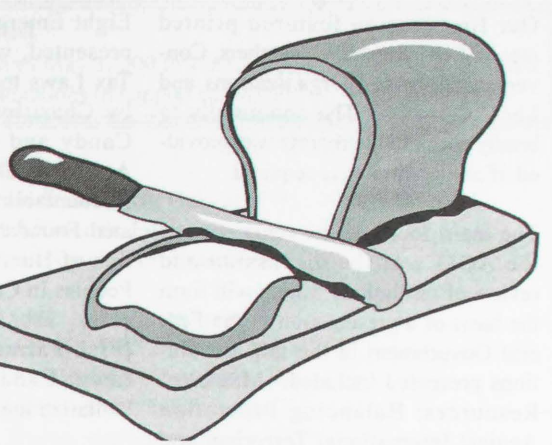

6 eggs
3 1/2 cups white sugar
2 cups vegetable oil
4 cups grated, unpeeled zuchinni
2 10-oz cans crushed pineapple
6 cups flour
2 tsp salt
1 tsp baking soda
1/2 tsp baking powder
2 tsp cinnamon
1 tsp nutmeg
1 cup chopped nuts (optional)
2 tsp vanilla

Drain pineapple well. Preheat oven to 350 deg. Grease two large or three small loaf pans. Beat eggs until light and fully; add sugar and continue beating until well blended. Mix in vegetable oil, vanilla, zucchini and pineapple. Sift dry ingredients and stir into mixture along with nuts. Turn into loaf pans and bake for about 1 to 1 1/4 hours until done.

- Dianne Hancock

Rasolnik (Ukrainian Lemon Soup)

8 cups chilcken broth
1 cup potatoes, thinly sliced
1 cup carrots, thinly sliced
1/2 cup noodles, orzo or rice
1 tbsp chopped fresh dill
1 garlic clove, minced (optional)
Salt and pepper
1 tbsp or more lemon juice

Combine the first 6 ingredients. Bring to a boil and simmer for about 10 minutes or until noodles or rice are cooked. Add salt and pepper to taste. Add 1 or more tablespoons of lemon juice to your liking.

Avgolemono Soup (Greek Style)

Proceed as for the Rasolnik until the vegetables are cooked. Beat 4 eggs lightly. Add some of the hot soup gradually. Gradually stir the egg-soup stock mixture into the remaining soup in the pot. Cook, stirring constantly, for about 5 minutes, until the soup is creamy and slightly thickened. Stir in lemon juice (up to 1/4 cup); season with salt and pepper and serve. You may wish to omit the garlic in this recipe.

- Sophie Lemko

Our first session featured printed reports from Executive Members, Conveners, Federated Organizations and Local Councils. The opportunity to briefly speak to the reports was provided, if any updates were required.

The main focus of the remainder of the AGM was the discussion and review of resolutions, which will form the basis of a presentation to the Federal Government in the fall. Resolutions presented included: Municipal Resources; Balancing Protection Against International Terrorism and the Protection of Civil Rights; Domestic Violence - Shared Parenting; Electoral Reform; Notification of Seniors re Eligibility for Support; Gambling and Games of Choices; Relocation of Wild Animals; Canadian Softwood Lumber; Raising the Age of Consent to Sexual Activity; Access of Adults to Youth and Children for Sexual Purposes Via the Internet; Financing for Development; Access to Health Care - Addressing Langauage barriers; Building Greater Democracy, Accountability and Coherence into Global Governance Institutions.

Eight Emergency Resolutions were presented, which include: Change Tax Laws to Allow More Advocacy by Charities; Nicotine Flavoured Candy and Lip Balm; Control of Access to Children & Young Teens; Accountability for Government-Created Foundations and Funds; Protection of Human Rights of Aboriginal Peoples in Canada; The Use of Pesticides; Salmon Netpen Aquaculture (Fish Farms); Recordable Media Levy; Canadian Sovereignty and Dollarization.

The Saturday Banquet was most pleasant, providing the opportunity to share with women of common interests and enjoy an entertainment segment - Nova Scotia songs by Clary Croft. The NCWC Officers for the coming year were installed. These included Carla Kozak, Vice-President NCWC and Orysia Sushko Convener of Economics. Elizabeth Laidlaw-Sly was reelected to her second term as President.

Sunday's program was devoted to the introduction of the Common Program for the coming year: Investing in Women's Health". Guest speaker was Carol Amaratungal, E.D. Atlantic Centre of excellence for women's health, who reported on the latest results of community-based research. Following concurrent workshops a presentation by Sharon Batt from Dalhousie University focused on women's health and the environment. Each Local Council is encouraged to include this topic in their programming for the coming year.

The AGM for 2003 will be held in Windsor, Ontario. Information packages were provided to participants by the Windsor Council.

As is evident by the wide range of topics discussed and approved for action, the NCWC AGM produced some very worthwhile results, which will, without a doubt, provide a positive impact on the future of our families, our communities and our nation.

Orysia Sushko

HEART PRINTS

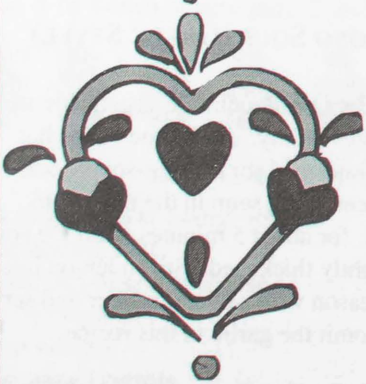

Whatever our hands touch --
We leave fingerprints!
On the walls, on furniture,
On doorknobs, dishes, books,
As we touch we leave
our identity.

O God, wherever I go today,
Help me to leave heartprints!
Heartprints of compassion,
Of understanding and love.
Heartprints of Kindness
And genuine concern.

May my heart touch a
lonely neighbour,
Or a runaway daughter,
Or an anxious mother,
Or, perhaps, a dear friend!

Lord, send me out today
To leave heartprints.
And if someone should say,
"I felt your touch,"
*May that one sense **your** love*
*Touching through **me**.*

- Author Unknown -

Press Fund

The donations listed in this section include all those received from May 1, 200 to June 30, 2002. The Editorial Board gratefully acknowledtes the generous donations in support of Promin.

$200.00
UWAC Savella Stechishin Br.,
Kelowna BC

$100.00
Rose Sametz, Richmond Hill ON

$75.00
Pauline Chomyn, Edmonton AB

$60.00
Dobr. Larysa Makarenko, Winnipeg MB

$50.00
Gregory Family, Edmonton

$40.00
Sally Skwarchuk, Yorkton SK
Lena Maskall, Burnaby BC
Halya Kluchko, Toronto ON
UWAC O. Kobylanska Br., Chilliwack BC

$25.00
Mary Kopiak, Burlington ON
BC Cultural Festival, Vancouver BC

$20.00
Anna Hudyma, Winnipeg MB
Kateryna Wowk, North York ON

$15.00
Olia Kowcz, Montreal PQ

$10.00
Nadia Dankowich, Oakville ON
Pearl Krokosh, Edmonton AB
Elma Wepruk, Fort Frances ON

Olga Zarazyn, Port Alberni BC
Elizabeth Lyne, Kamloops BC
Nadia Nykolyn, Edmonton AB
Luba Woloshyn, Mississauga ON
E. Trufyn, Brampton ON

$5.00
Katherine Choloniwsky, Edmonton AB
Maria Kostiuk, Orleans ON
P. Ostapchuk, La Salle PQ
Danylo Kowaltschuk, Monteal PQ
Zena Nowak, Waterloo ON
Sylvia Waliduda, Prince Albert SK
Katrina Dousko, Hamilton ON

PETERS, BROWN

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Accounting and Auditing
- Corporate and Personal Tax
- Estate and Trusts

Advising small business since 1917

WILLIAM P. MUCHICHKA, B.A., C.A.
703 Evans Avenue Suite 100, Etobicoke, Ontario, M9C 5E9
Tel: (416) 621-3313 Fax: (416) 621-3323

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

☞ Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.

☞ Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.

☞ Inquire about living bequests and designated funds.

☞ Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

Embroidered Shopping Bag Design

Fig. 150.

Shopping bag decorated in diagonal all-over design Fig. 151.

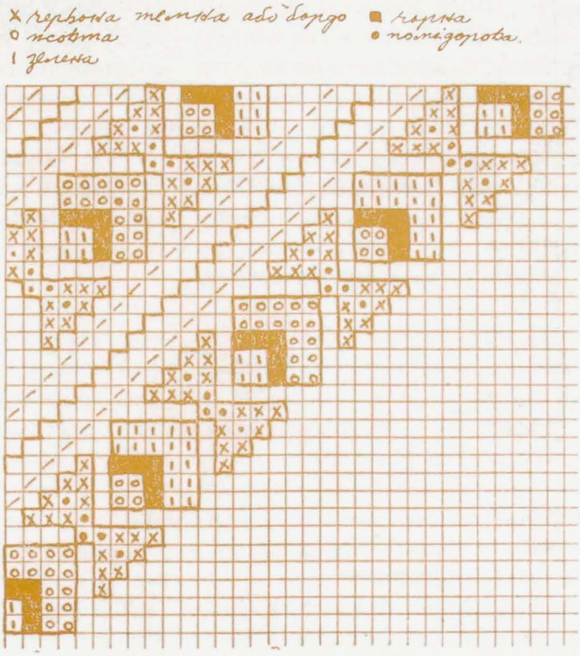

Fig. 151.

x, red, 814;
o, yellow, 742;
|, green, 904;
■, black, 310;
●, orange, 804.
D.M.C. thread.

INSTRUCTIONS:

Beginning in a corner at the top of the bag, make a row in black back-stitch diagonally across the bag to the bottom. On one side of this row, make a row of cross-stitch motifs; on the other side make the zig-zag row in black double running stitch, spacing the rows as shown in the design (fig. 151). On either side of these 3 rows, embroider the succeeding rows of the design until the opposite corners are filled.

The back-stitch and the double running stitch rows are embroidered along both sides of the handle of the bag.

The design (fig. 151) is composed of diagonal rows of cross-stitch motifs, zig-zag rows in black double running stitch, and black back-stitch lines.

The cross-stitch motifs are outlined with black double running stitches.

The design is also suitable for a cushion, a handbag, or a foot stool.

MRS KATE HAWRYSH
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON AB
T5R 5R5 1-Oct-2003